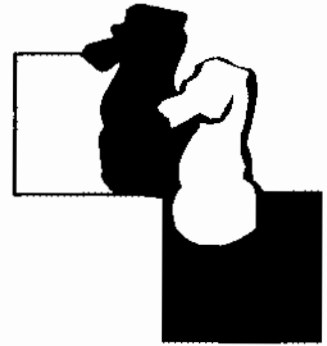

CAISSA NIEUWS

343

februari

1995

Inhoudsopgave

VS welcome home!	3
Agenda	3
Externe compo	3
Errit	4
Wederom onze gevierde helden	4
Externe compo (vervolg)	4
Voulez-vous Pat?	5
Hajo's Hoogovens	6
Errit's Hoogovens	8
Jop's tijding	9
Het Middenrif	10
Frans' Hoogovens	11
Prof. Van Hulst	12
Blijf staan, BLIJF STAAN!	13
Ook Robbert verliest!?	18
Maar hij blijft bovenaan staan!	19

Streefdata waarop Caissa nieuws zal verschijnen:

Nummer:	Verschijningsdatum:	Sluiting kopij:
Nr. 344	28 maart '95	21 maart '95
Nr. 345	9 mei '95	2 mei '95
Nr. 346	27 juni '95	20 juni '95
Nr. 347	15 augustus '95	8 augustus '95

U kunt kopij ☐ ☐ inleveren op de clubavond,
of opsturen naar: John Könst
Burg. Tellegenstraat 3 II
1073 KA Amsterdam Tel.: 020 6768702, Overpiepen (modem)
kan ook. ☐ → ☐ ☐

Van de secretaris:

Stefan Steemers

Nieuwe leden sinds de
vorige Caïssanieuws:
Garth Sijlbing, van harte
welkom.
Opgezegd heeft Robert-Jan
Moorman, ge-delete zijn
Joost Sluis en Arie
Mollema.

leden: 121.

Colofon

Caïssanieuws is het clubblad van
de schaakvereniging Caissa,
anno 1-5-1951.

Caïssanieuws verschijnt tien
maal per jaar.

Clublokaal: Oranjehuis
Van Ostadestraat 153
Amsterdam

Tel.: 020 679 55 59

Clubavond: dinsdag

Voorzitter:

Robbert van het Kaar
Van Reigersbergenstraat 326
1052 WT Amsterdam
Tel.: 020 682 25 86

Wedstrijdleader interne:

Pieter Allaart

Uilenstede 17-7

1183 AA Amstelveen

Tel.: 020 645 62 35

Wedstrijdleader externe:

Jop Dekker

Oude Zijds Voorburgwal 268 E

1012 GL Amsterdam

Tel.: 020 620 42 22

Secretaris:

Stefan Steemers

Prinsengracht 214 C

1016 HD Amsterdam

Tel.: 020 627 18 77

Penningmeester:

Piet Jonkman

Rozengracht 168 A

1016 NK Amsterdam

Tel.: 020 627 8743

postgiro: 460 28 82 mv SV

Caissa Amsterdam

Redactie:

John Könst

Vaste medewerkers:

Stefan Steemers, André Bach,

Johan van Hulst, Joost van

Steenis, Leo Oomens

Errit Petersma en Jop Dekker

agenda

dinsdag 28 februari 1995

23e ronde

Abcoude 1 - Caissa 3

Caissa 6 - Pion 1

zaterdag 4 maart 1995

HWP 2 Sas van Gent - Caissa 1

Sissa 2 Groningen - Caissa 2

dinsdag 7 maart 1995

24e ronde

Caissa 5 - KLM/Pegasus 1

woensdag 8 maart 1995

8 maart/19 april

SGA open veteranenkampioenschap

(Verheijhal)

Inlichtingen: 020 683 17 11

donderdag 9 maart 1995

VAS/ASC 4 - Caissa 8

dinsdag 14 maart 1995

25e ronde

Caissa 4 - VAS/ASC 2

Landsmeer 1 - Caissa 7

dinsdag 21 maart 1995

26e ronde

dinsdag 28 maart 1995

27e ronde

Caissa 6 - Euwe 6

vrijdag 31 maart 1995

Amstelveen 5 - Caissa 3

zaterdag 1 april 1995

Caissa 1 - LSG Leiden

Caissa 2 - GOVA Arnhem

Caissa 7 - DCG 5: 5½-4½ 07-02-95

1.	André Bach	rem	M. Willemssen
2.	Bart Nootebos	rem	J. Loeve
3.	Herre Trujillo	0-1	G. Schenkelaars
4.	Nils de Rijk	1-0	R. Eksteen
5.	Paul Laport	1-0	J. Schuurman
6.	Cornelis Knecht	0-1	H. Bovenschen
7.	Jan Meuleman	1-0	P. van Ouwerkerk
8.	Henk-Jan van Vliet	0-1	M. Loermans
9.	Peter van der Werf	1-0	B. Lampe
10.	Gabor Lörinczy	rem	J. Zinsmeister

Redactioneel

De Voorpagina: Op 6 december 1994 speelde Caissa tegen DOS Amsterdam in het kader van de SGA-cup. Robert Kikkert en Niels Bouton speelde remise aan bord 3 en Errit Petersma kon het niet laten dit voor de redactie vast te leggen. En zie met een paar bewerkingen op de computer het resultaat.

Uitslagen externe competitie Jop Dekker

Caissa 1 - HWP (SvG) 1: 5-5 04-02-95

1.	Aran Köhler	rem	J. Goormachtigh
2.	Taco Vrenegoor	1-0	W. Maes
3.	Mark Kremer	rem	E. van Beers
4.	Hajo Jolles	rem	W. Tonoli
5.	Gerard Rill	0-1	G. Deleyn
6.	Jaap Spreeuw	rem	M. de Waal
7.	Marc Overeem	0-1	J. Groffen
8.	Robbert v/h Kaar	rem	M. Lacrosse
9.	Daan Smit	1-0	B. de Bruyker
10.	Wan Fokkink	rem	K. Nieuwelink

Caissa 2 - Groningen 4: 5½-2½ 04-02-95

1.	Rik Lith	1-0	P. Hendriks
2.	Hans de Vilder	rem	P. Weide
3.	Ad de Feijter	0-1	T. Dam
4.	Joost van Steenis	rem	E. Scheffer
5.	Diederik v. Rappard	rem	L. van Kooten
6.	Elwin Osterwald	1-0	C. Schoonderwoerd
7.	Han Holl	1-0	B. Beijer
8.	Michael Wunnink	1-0	N. Karsdorp

DCG 3 - Caissa 4: 5½-4½ 06-02-95

1.	B. Breukelaar	rem	Piet Ruhe
2.	B. van der Berg	0-1	Pieter Allaart
3.	G. Boellaard	rem	Frans Roes
4.	R. van Asperen	rem	Stefan Steemers
5.	J. van Dijk	1-0	RobertJan de Bruin
6.	O. de Ruijter	1-0	Ed Leuw
7.	R. Ebert	rem	Bram Faber
8.	C. Findhammer	rem	André van Dinteren
9.	H. Bovenschen	1-0	Michiel Pos
10.	C. Flikweert	0-1	Alex Wunnink

Grasmat 2 - Caissa 5: 5½-4½ 30-01-95

1.	B. van Heerde	0-1	John Franssen
2.	R. Paulis	1-0	Bart de Wilde
3.	V. Randolfi	1-0	Jeroen Selier
4.	M. Knook	rem	Jildo Kalma
5.	P. Lof	1-0	Jop Dekker
6.	D. Wals	0-1	André van Dinteren
7.	F. Veenhoven	1-0	David Colmer
8.	D. Sollard	0-1	Sanne de Haan
9.	G. Determan	0-1	Frans Oranje
10.	W. van der Brink	1-0	Menno Meijer

vervolg op pagina 4

Errit Petersma

KNIGHTMOVES, DE FILM

Vermoedelijk omdat seriemoordenaars in zijn, is donderdag 5 januari jongstleden om 21.45 uur door Veronica op Nederland 2 de film *Knightmoves*, een Amerikaanse produktie uit 1992, te zien geweest. Parallel aan een wereldschaaktoernooi wordt een reeks jonge vrouwen op gruwelijke wijze ritueel vermoord. De verdenking komt al in een vroegtijdig stadium op een van de favorieten te rusten, grootmeester Sanderson, dramatisch en lekker louché vertolkt door Christopher Lambert, omdat deze tegenover de politie over zijn verhouding met het eerste mooie slachtoffer aanvankelijk liegt. Bovendien zou uit een dubieus soort onderzoek, waarbij een knappe psychologe, gespeeld door Diane Lane, een rol krijgt toebedeeld, moeten blijken dat Sanderson geestesziek is. Zo'n Fischeriaanse intrige dus.

Of Sanderson het nu heeft gedaan of niet, dat is een interessante vraag, maar ik heb ook naar de film gekeken om weer eens flink op te letten of de regisseur, Carl Schenkel, en de spelers er op het schaakbord een potje van zouden maken, zoals in 'schaakfilms' dikwijls het geval is. (Veld h1 is dan bij voorkeur zwart.) En warempel.

Er wordt gedurende een partij - natuurlijk: een Amerikaan tegen een Rus - veelvuldig 'Schaak!' gesist. Er worden stukken genomen op een zo stuntelige manier dat je je schaamt. De Gardeklok tikt als een tijdbom. De spelers kijken elkaar veel te vaak aan, glimlachend bij een goede stand, vernietigend bij een slechte. En onder het motto 'Je moet je tegenstander haten' bij een verloren positie dan ook *altijd* vernietigend. De man die opgeeft, gooit zijn koning om, vermoedelijk alleen om dat beeld vertraagd te kunnen laten terugkeren. En er wordt sneller gespeeld dan onze Rik. Kortom: het is weer helemaal mis.

Ik zal maar niet beweren dat de schaaksport hier weer eens gezellig belachelijk is gemaakt, maar waarom moest het spel opnieuw met zoveel onzinnige ingrediënten, met zoveel loze passie, met zoveel bombarie worden uitgebeeld? Indien het schaakspel al romantisch kan worden genoemd, dan is de romantiek in *Knightmoves* om zeep gebracht.

En Sanderson? Die heeft het niet gedaan.

Errit

PROBLEMEN VOOR C4.

Frans Roes

Eddy Leuw vertelde me een paar weken geleden dat het vierde team elk jaar hetzelfde patroon vertoont: De eerste tegenstanders worden verpletterd, dan komt de klad erin en aan het eind van de rit is een ander kampioen. Het lijkt erop alsof de geschiedenis zich gaat herhalen, want tegen DCG III verloren we met $5\frac{1}{2} - 4\frac{1}{2}$.

Hoewel ik het verslag zou schrijven, weet ik nauwelijks wat zich op de andere borden heeft afgespeeld, want ik had mijn handen vol aan de gevolgen van een slordige opening. Rond half negen leek het alsof de helft van de partijen in evenwicht was, terwijl DCG beter stond op de overige borden. Met name de positie van André van Dinteren zag er treurig uit: geen enkel stuk ontwikkeld op de koningsvleugel, niet gerocheerd, en dat terwijl zich levensbedreigende combinaties aftekenden. Deze partij was inderdaad het eerst afgelopen, maar de uitslag was een verrassing: remise. Even later had vader Wunnink gewonnen, en was Eddy Leuw een stuk kwijt; stug aan de noodrem hangen bleek niet meer voldoende. Verder weet ik alleen dat naast mij Stefan Steemers woest aan het hakken was in de Marshall-variant.

Op dinsdag 14 maart volgt de allesbeslissende ontmoeting met VAS/ASC 2. Helaas moeten we onze topscorer Pieter Allaart (5 uit 5) missen, want hij is dan in de States. We kunnen ervan verzekerd zijn dat VAS met een loodzware delegatie komt opdagen. Toch moet het mogelijk zijn om het Vierde alsnog kampioen te maken.

4

Uitslagen externe competitie (vervolg van pagina 3)

Caïssa 8 - ABN/AMRO 2: 9-1

31-01-95

1.	Menno Meijer	1-0	S. Schultz
2.	Gabor Lörinczy	1-0	W. Lucas
3.	Maurice Aué	1-0	T. van der Wie
4.	Eric van Tuijl	1-0	M. Löwenstein
5.	Hans de Heer	1-0	n.o.
6.	Peter van der Werf	1-0	J. van der Hurk
7.	Mark Ligtenstein	1-0	Mulder
8.	Jaap Tanja	rem	Triesschein
9.	Pieter Heimans	rem	K. Haan
10.	Johan v/d Klauw	1-0	Sisselaar

Voulez-vous pat?

Michel Kahn

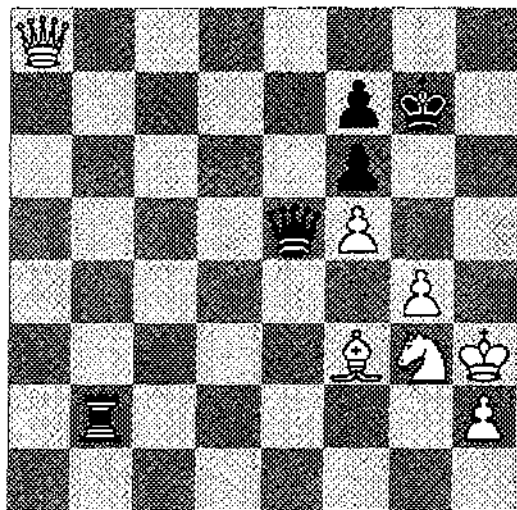
Zo links en rechts om me heen vragend, blijken weinig schakers een pat-combinatie te hebben kunnen uitvoeren. In mijn schakersleven is dit zoete geluksgevoel me tweemaal ten deel gevallen. In beide gevallen had ik een gewonnen of in ieder geval goede stelling mishandeld tot een verloren stelling.

Zo dus in het laatste Hoogovens-toernooi in de eerste klasse-groep, waar ik met 5 uit 9 rang 10 t/m 16 bezette.

Wit: A. Breedveld (2092)

Zwart: M. Kahn

1. d2-d4, Pg8-f6 2. c2-c4, e7-e6 3. Pb1-c3, Lf8-b4 4. e2-e3, 0-0 5. Pg1-e2, d7-d5 6. a2-a3, Lb4-e7 7. Pe2-g3, c7-c6 8. Lf1-e2, Pb8-d7 9. 0-0, Pd7-b6 10. c4-c5, Pb6-d7 11. b2-b4, e6-e5 12. Pg3-f5, Tf8-e8 13. Pf5xe7+, Dd8xe7 14. f2-f3, Pd7-f8 15. Kg1-h1, Pf8-g6 16. f3-f4, e5xf4 17. e3xf4, Lc8-f5 18. g2-g4, Lf5-e4+ 19. Kh1-g1, Pg6-h4 20. f4-f5, h7-h6 21. Dd1-e1, Le4-g2 22. Delxh4, Lg2xf1 23. Kg1xf1, b7-b6 24. c5xb6, a7xb6 25. Lc1-f4, c6-c5 26. b4xc5, b6xc5 27. Lf4-e5, c5xd4 28. Le5xd4, Ta8-a4 29. Dh4-f2, Ta4xa3 30. Talxa3, De7xa3 31. Ld4xf6, g7xf6 32. Pc3xd5, Da3-al+ 33. Kf1-g2, Kg8-g7 34. Pd5-f4, Da1-b2 35. Le2-f3, Db2-e5 36. Pf4-h5+, Kg7-f8 37. Df2-d2, Te8-b8 38. Dd2xh6+, Kf8-e7 39. Dh6-f4, Tb8-b2+ 40. Kg2-h3, De5-c3 41. Df4-e4+, Ke7-d6 42. De4-d5+, Kd6-e7 43. Dd5-c6, Dc3-e5 44. Ph5-g3, Ke7-f8 45. Dc6-a8+, Kf8-g7 (zie diagram)

Natuurlijk staat wit gewonnen, al heeft wit nog wat klippen te omzeilen. Toen mijn tegenstander 46. Dd8 deed begon er hoop te gloren. 46...Kh7! Dit lijkt dus vooral 47. Ph5+ te pareren, maar het nodigt vooral wit uit om 47. Df8 te spelen, hetgeen ook geschiedde. Na

47. Df8 Txh2+ sloeg mijn tegenstander à tempo 48. Kxh2 Dxc3+. Pas nu drong het tot mijn tegenstander door! Hij zag er de humor ook wel van in en vroeg mij: "Speel je nog op winst?"

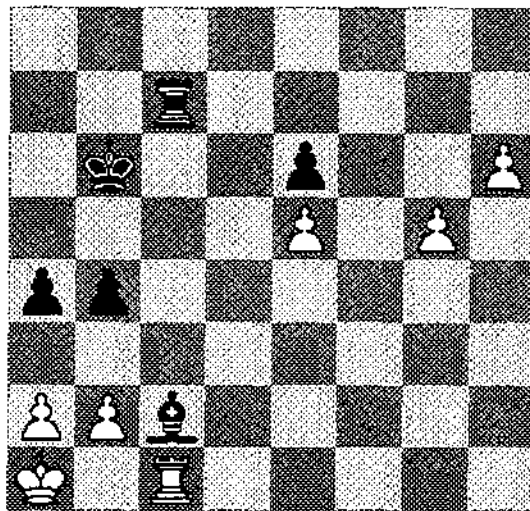
Een pat waar ik als dat kan nog meer vreugde aan beleefde was de volgende.

Het was in de B-groep van het OHRA-toernooi in Amsterdam in 1987. Mijn tegenstander was een goede bekende, de sluwe Kroatische vos Radocaj. Ook hier vind ik de partij wel onderhoudend om hem in zijn geheel te geven, maar het lekkerste laatst!

Wit: M. Kahn

Zwart: S. Radocaj (1923)

1. e2-e4, e7-e6 2. d2-d4, d7-d5 3. Pb1-c3, Pg8-f6 4. Lc1-g5, Lf8-e7 5. e4-e5, Pf6-d7 6. Lg5xe7, Dd8xe7 7. f2-f4, a7-a6 8. Dd1-d2, c7-c5 9. d4xc5, Pb8-c6 10. Pg1-f3, Pd7xc5 11. 0-0-0, b7-b5 12. Lf1-d3, Lc8-b7 13. Th1-f1, Ta8-c8 14. Kc1-b1, b5-b4 15. Pc3-e2, Pc5-a4 16. f4-f5, De7-c5 17. f5xe6, f7xe6 18. Pf3-g5, Pc6-d8 19. Pg5xh7, Tc8-c7 20. h2-h3, Ke8-d7 21. Tf1-f4, a6-a5 22. Pe2-d4, Lb7-c6 23. Td1-f1, Kd7-c8 24. Ph7-f8, Th8-h6 25. g2-g4, g7-g5 26. Tf4-f3, Kc8-b7 27. h3-h4, Pa4-c3+ 28. Kbl-a1, Pc3-e4 29. Ld3xe4, d5xe4 30. h4xg5, e4xf3 31. g5xh6, Dc5xf8 32. g4-g5, Lc6-e4 33. Dd2-e3, Le4-h7 34. Pd4-b5, Df8-c5 35. De3xf3+, Tc7-c6 36. Pb5-d6+, Kb7-b6 37. Df3-f8, Pd8-b7 38. Df8-b8, Tc6-c7 39. Pd6xb7, Tc7xb7 40. Db8-e8, Dc5-c4 41. Tf1-d1, Lh7xc2 42. De8-d8+, Dc4-c7 43. Dd8xc7+, Tb7xc7 44. Td1-c1, a5-a4 (zie diagram). Zwart staat gewonnen, maar hij heeft niets in de gaten.

45. a3 b3? 46. g6 Lxg6? (46...Tc4 lijkt me nog de enige winstweg: 46...Tc4 47. g7 Tg4 of 46...Tc4 47. h7 Th4 48. Tg1 Lxg6+-) 47. Txc7 Kxc7 48. h7 Lxh7. Hier kan ik me goed herinneren dat ik een heel slap handje van Radocaj kreeg, en hij lispelde "jopie..."

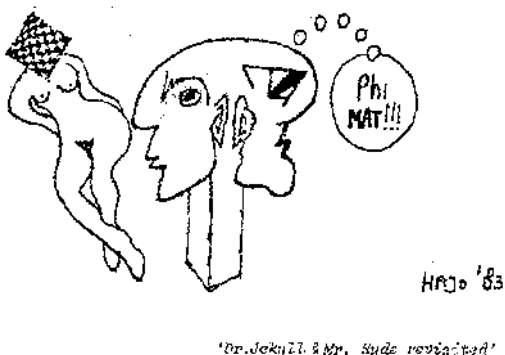
HOOGOVS '95

Hajo Jolles

Twaalf jaar geleden speelde ik voor het eerst een toernooi dat langer duurde dan een paar dagen. Mijn eerste Hoogovenstienkamp (groep 3). Ik weet nog dat ik na de laatste ronde moegeschaakt thuiskwam en een immense afwas -mijn vuile vaat van tien dagen- op het aanrecht zag staan. Daar stond mijn hoofd toen niet direct naar, maar ik woonde in die tijd in een soort woongroep en het leek me wel vervelend voor mijn mede-bewoners, zo'n troep in de keuken. Het was mijn verschaakte geest die toen de oplossing aanreikte: dat gaf niet, die troep, je kon er immers ook omheen koken, groente snijden (en wat je zoal niet meer op een aanrecht doet). Zoals je soms, met zwart in de Benoni, om een wit paard op c6 heen kan spelen!

Het schaakspel als de maat der dingen.

Dat ik in die tijd überhaupt enige moeite had om het schaken en het 'echte leven' uit elkaar te houden moge blijken uit deze januskop (uit het MEMO-clubblad van maart '83).

Twaalf jaar later ben ik iets beter in staat om de dingen te scheiden, maar ik verlang nog wel eens terug naar het 'nur-Schach-spielen-gevoel' van vroeger.

Mijn Hoogovenstoernooi 1995 - reserveeestergroep- begon slecht. Het zelfvertrouwen was al geschokt doordat ik de dinsdag ervoor op de club van Pieter Allaart had verloren, het dieptepunt moest echter nog komen. Na in de 1e ronde een goede stelling te hebben weggegeven tegen Jan-Willem v/d Griendt kreeg ik de 2e ronde een Oekraïense IM tegen.

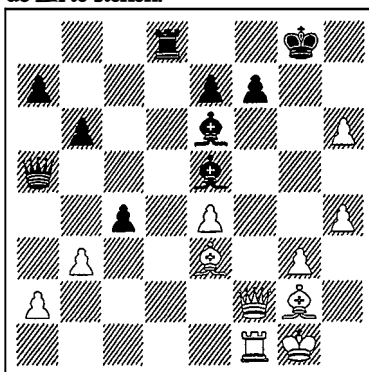
Berelovich - Jolles

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pd2 Pf6 4.e5 Pfd7 5.c3 c5 6.Ld3 Pc6 7.Pe2 cxd4 8.cxd4 f6 9.exf6 Pxf6 10.0-0 Ld6 11.Pf3 Dc7 12.Lg5 0-0 13. Tc1 Ld7 14.Lh4 Pg4 15.Lg3 Txf3? 16.gxf3 Pxb2?? 17.Kxh2 (niet gezien) 1-0

Sombere gedachten overvallen je dan: Wat zit ik hier in vredesnaam te doen?! Wat is het eigenlijk infantiel om je halve leven door te brengen met het verschuiven van houten poppetjes. Of, in de woorden van de schrijver: 'Chess is

as elaborate a waste of human intelligence as you could find anywhere outside an advertising agency'. (Raymond Chandler in *The Long Goodbye*)

Het was de goeie ouwe John Markus die mij weer uit het moeras trok door als volgt zijn stelling in de fik te steken.

Markus - Jolles, 3e ronde, stand na 26... c4

27.Lh3?? Lxb3 28.Dxf7+ Kh8 29.Dxe7 Tg8 30.b4

"De pointe". Het klopt natuurlijk van geen kant.

30... Txxg3+ 31.Kh2

31.Kh1 Lg2+ 32.Kh2 Tg7+

33.Kg1 Txe7 34.Tf8+ Kh7 35.bxa5

Lxe4

31... Dxa2+

Niet 31... Tg7+ 32.Kxh3 en zwart houdt er een looper minder aan over dan in de vorige variant.

32.Tf2 Da1! 33.Tf8+ Tg8+ 34.Lf4 Db2+ 0-1

Jolles - Henris, 4e ronde

1.c4 f5 2.Pf3 Pf6 3.g3 d6 4.d4 g6 5.Lg2 Lg7 6.0-0 0-0 7.Pc3 De8 8.d5 Pa6 9.Tb1 c5 10.dxc6 bxc6 11.b4 Ld7 12.a3 Pc7 13.Lb2 h6 14.c5

Een aanslag op de zwarte opstelling, bedacht door Nikolic.

14... d5 15.Pa2!

Op weg naar d3. Niet 15.Pe5 Pg4! en zwart komt tot ... e5

15... g5 16.Pc1 f4 17.Pd3 fxxg3 18.hxxg3 Dh5?

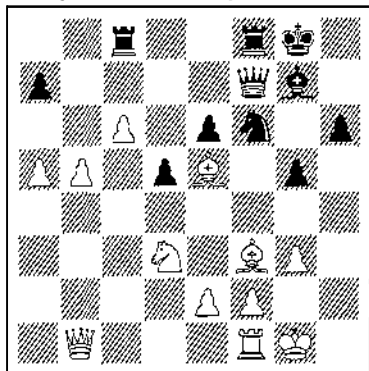
Beter 18... Lf5. De zwarte bedoelingen komen dan goed uit na 19.Pd4 Pg4 20.Pxf5 Txf5 21.Lxxg7? (21.Lf3 Dh5 22.Te1, beter voor zwart) 21... Dh5 22.Te1 Dh2+ 23.Kf1 Pe3 mat! Beter dan 19.Pd4 is 19.Pfe5 Dh5 en nu niet 20.Pxc6 Pg4, maar 20.e3 Lg4 21.Lf3 en wit staat goed.

19.Pde5 Lf5?

Nu niet goed. Wit offert maar al te graag een kwaliteit en krijgt daarvoor het hele bord.

20.Pxc6! Lxb1 21.Dxb1 e6 22.Pfe5 De8 23.a4 Pd7 24.Pxd7

**Dxd7 25.b5 Pe8 26.Pe5 Dc7
27.Pd3 Pf6 28.c6 Pg4 29.Lf3 Pf6
30.Le5 Df7 31.a5 Tac8**

32.Db2?? Pe4??

Vreselijk. Ik laat 32... a6 toe en hij doet het niet. 32.Tc1 moest natuurlijk.

Is dit misschien de juiste plaats om te vertellen dat tijdens een van de rondes Gerard Rill met zoon op bezoek was. De ± vijfjarige was denk ik geschrokken van de schreeuwende stilte die heerst in een sporthal vol met schakers (Ons valt dat niet meer op!). Ik werd in ieder geval opgeschrikt door een met nadruk uitgesproken "je mag hier best wel praten, hè pap!"

(O, wat een misselijke suggestie: je blunders in de schoentjes schuiven van een kind! En het is ook nog eens niet waar! Gerard en zoon waren er op een andere dag.)

**33.Lxg7 Dxc7 34.Dxc7 Kxc7
35.Lxe4 dxe4 36.Pc5 Tf5 37.Pxe4
Td5 38.Tb1 T5d8 39.Tc1 Kf8
40.b6 axb6 41.axb6 Ke8 42.c7
1-0**

Vonthron - Jolles, 5e ronde

1.e4 e5 2.Pf3 d5

Het Olifantengambiet. Totaal obscuur en toch niet zo slecht als het er uitziet.

3.d4 dxe4 4.Pxe5 Ld6 5.f4

Niet de beste.

5... exf3 6.Dxf3? De7 7.Le3

Wit heeft geen zin in 7.De2 of 7.De3 en offert maar een pion.

7... Lxe5 8.dxe5 Dxe5

Niet 8... Pd7 9.Pc3 Pxe5 10.Dg3 Pg4 11.Pd5

9.Lc4 Pf6 10.Pc3 0-0

Nu kan wit niet lang rokeren vanwege 11... Lg4, maar ook de korte rokade is het niet helemaal.

11.0-0? Pg4

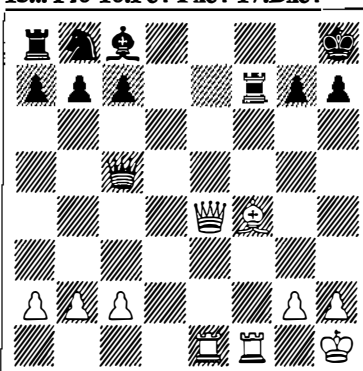
Hier dacht de witspeler, een Duitse FIDE-meester met 2365, een half uur na. Voornamelijk over de mogelijkheid opgeven, zo vertelde hij later.

12.Lxf7+ Kh8 13.Lf4 Dc5+

14.Kh1 Txf7 15.Tae1

Dreigt 16.Te8+ Tf8 17.Ld6!

15... Pf6 16.Pe4 Pxe4 17.Dxe4

17... Ld7?

Er dreigde weer 18.Ld6 en ik meende dat de tekstzet de enige was om de onderste-rij-problemen op te lossen. Wat ik niet vond was 17... Pc6 18.Ld6 (18.De8+ Df8) 18... Txf1+ 19.Txf1 Lf5!! uit.

18.Dxb7 Dc6 19.Db3 Tf5

Beter 19... Tf8. Nu kan wit remise maken.

20.Le5 Pa6 21.Txf5 Lxf5 22.Df7

Dg6 23.Lxg7+ Dxc7 24.Dxf5?

Versmaadt de remise na 24.Te8+ Txe8 25.Dxe8+ Dg8 26.De5+ etc.

24... Tg8?

Beter 24... Dxb2

25.De5!

Dit eindspel moet nog wel gewonnen zijn voor zwart, maar met slechts een paar minuten op de klok doe ik weinig zetten meer goed.

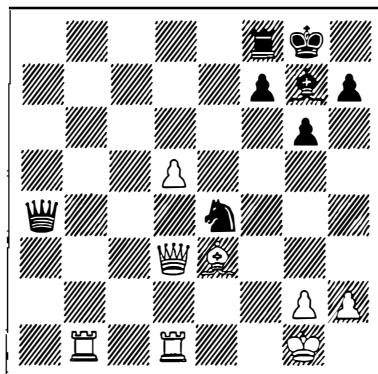
25... Dxe5?

25... Pb4 26.Dxc7+ Txc7 27.Te8+ Tg8 28.Te7 Tc8 -+

26.Txe5 Td8 27.h3 Pb4 28.a3 Pc6

29.Tc5 Td6 30.b4 a6 31.c4

Met remise-aanbod hetgeen in dank werd aanvaard. ½-½

Jolles - Bertholee, 6e ronde, stand na 28... Pxe4

Een normaal mens speelt nu 29.Ld4 en wit wint met zijn ogen dicht. Ik meende het harder te moeten uitmaken.

29.d6?!? Pc3 30.d7 Lf6 31.Dd6 Pxb1?

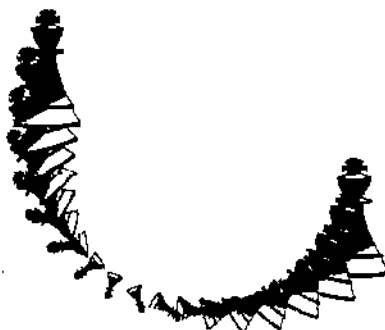
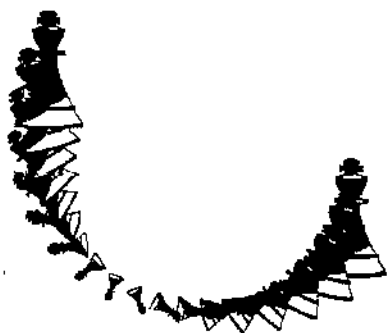
31... Pxd1! 32.Dxf6? Pxe3 33.d8D Txd8 lijkt me remise. Beter is 32.Txd1, maar gemakkelijk gewonnen is het niet meer.

32.Dxf8+! Kxf8 33.Lh6+ Ke7

34.d8D+ Ke6 35.Dd5+ Ke7

36.Dd6+ Ke8 37.Df8 mat.

Uit de laatste drie rondes wist ik nog slechts twee halfjes te peuren. De benzine was een beetje op. Eindscore: 4½ uit 9.

WIJK AAN ZEE, HO-LA-DI-JEE

Errit Petersma

'Ha die Petersma. Speel je mee?'

'Dag Jan. Nee, ik kom alleen maar kijken.'

'Oh, je komt eens kijken. Nou, ik heb nu 2 uit 6. Beroerde start. Vanmiddag gelukkig een snelle remise. Nou, tot ziens.'

Hoogovens 1995, eind januari, donderdagmiddag, zesde ronde voor de tienkampers. Jan speelt in een groep 4. Binnen riekt het naar zweet en erwtensoep. Storm en regen buiten. 'Typisch Wijk aan Zee-weer', mompelt een verloren ziel aan de bar achter zijn tweede pilsje.

'Hoi Errit. Doe je mee?'

'Hé Kees. Nee, ik kom eens kijken.'

'Oh, je komt alleen maar kijken. Ik speel als een dweil: 1½ uit 5. En ik sta weer verloren. Maar een leuk toernooi. Altijd weer een heel leuk toernooi. Jan is er ook. En Egbert. En Bart. En Rob. En De Vries. Oké, ik zie je nog wel.'

Kees speelt al twaalf jaar in Wijk aan Zee en pendelt even zovele jaren tussen categorie 5 en 6. Hij prijst zich dolgelukkig niet in het belendende De Zon te hoeven spelen, maar hij beseft dat hij nooit naar 4 zal promoveren.

'Hé Errit. Leuk dat je er bent. Speel je ook?'

'Dag Rob. Nee, ik loop wat langs de borden.'

'Praatje hier, praatje daar, hè. Ik ken je zo langzamerhand een beetje. Ik sta trouwens totaal gewonnen, maar de mof wil niet opgeven. Altijd weer een prachtig toernooi, hè. Al die oude bekenden: Jan, Kees, Egbert, Bart, en De Vries niet te vergeten. En gezellig aan de bar, hè, verdomd gezellig. See you.'

Rob is gepromoveerd en mag het nu in groep 2 proberen. Op het bord met de tabellen zie ik dat hij 1 uit 5 heeft. Hopelijk wint hij van die Duitser en degradeert hij niet meteen.

'Aha, de voorzitter himself. Hoe sta je?'

'Ik doe niet mee, Bart.'

'Je speelt niet mee. Aha, je komt eens kijken. Wat leuk. Ik heb er zojuist maar weer eens een stuk tegenaan gegoooid. Je weet maar nooit. Ik zie je nog wel.'

Bart offert graag en zoekt dan urenlang naar compensatie. In Wijk aan Zee al twintig jaar, maar op zijn club veel langer. Ik mag hem wel, de oude rot, de onverwoestbare optimist.

En dat moet je daar zijn, optimist, in Wijk aan Zee. Het gonst er van de melodrama's, maar de tienkampers vinden het een schitterend toernooi. Er wordt zo te horen veel meer verloren dan gewonnen, maar een ieder roemt de sfeer. In de speelruimten mag er niet worden gerookt, maar dat deert weinigen. Wanneer je van De Moriaan naar De Zon of naar de commentaarzaal loopt, word je doornat, maar men rent zich rot. De vervoersstaking laat iedereen koud. De stank van de toiletten wordt getolereerd.

'Ha die Errit. Ben je al klaar?'

'Nee Bert, ik kijk alleen maar en moet wat mensen spreken.'

'Ach, natuurlijk. Nou, ik schaak als een krant, een natte uiteraard, ha ha. Kees heeft verloren, maar Jan speelde een mooie remise. Hé, tot kijk maar weer.'

Egbert houdt alle resultaten van zijn clubgenoten nauwkeurig bij en gaat daar straks een mooi verslag van maken voor zijn clubkrant. Hij nestelt zich na zijn potje stevast aan de bar en hoort daar meniggeen uit. Hij kent ze allemaal, van hoog tot laag, van grootmeester tot arbiter, van commentator tot barman. En dat is handig, want hij schrijft ook voor een regionaal blad: anekdotiek van hoog niveau. Egbert was in de jaren vijftig een veelbelovende subtopper en is zich in de jaren negentig grijnzend een supertobber gaan noemen. Taalgrapjes, daar houdt hij van, en van drank.

Ik kom hem later weer tegen.

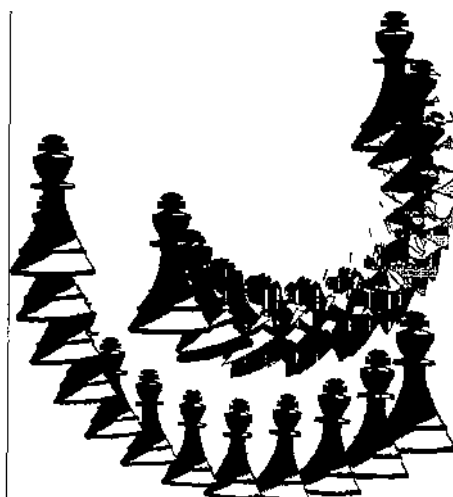
'Pilsje?'

'Nee, ik moet weg.'

'Errit, dit is De Vries. Je zal hem nog van school kennen. Je weet wel, uit de tijd van Happel en Van Ede. Maar wat een toernooitje, hè. Wat een sfeer.'

Hijgend haal ik de bus. Die rijdt weer. Een uur later kom ik met de trein in Amsterdam aan. Gauw even naar Gambiet. Wat een rust, wat een sfeer.

«

Standen externe competitie

Jop Dekker

KNSB eerste klasse B

1. HWP(SvG) 1	6	11	36
2. Utrecht 1	6	10	38
3. LSG	6	8	32½
4. Caïssa 1	6	7	33½
5. ASV	6	6	32
6. VHS	6	6	28½
7. DD	6	4	29½
8. SMB 2	6	4	26
9. Phil/Leiden	6	2	22½
10. HWP(SvG) 2	6	2	21½

KNSB derde klasse B

1. ESGOO 2	6	9	26
2. ASV 2	6	8	26½
3. Zeist	6	8	25½
4. GOVA	6	7	26½
5. Caïssa 2	6	7	26
6. Almelo	6	7	25
7. Amersfoort 1	6	5	22½
8. SISSA 2	6	5	22½
9. Winterswijk	6	2	20
10. Groningen 4	6	2	19½

SGA eerste klasse B

1. Caïssa 3	4	8	29
2. Probleem 1	4	6	26½
3. Abcoude 1	4	4	19
4. Almere 2	4	4	19
5. Fischer Z 2	4	4	18½
6. Amstelveen 5	4	2	18
7. Amstel 2	4	2	17
8. PCB 1	4	2	13

SGA tweede klasse A

1. VAS/ASC 2	5	9	34½
2. Caïssa 4	5	8	35
3. Kombinatie 1	5	7	30½
4. DCG 3	5	6	28½
5. VKVC 1	5	4	22
6. Probleem 3	5	4	19½
7. Chaturanga 1	5	2	15
8. Oosten/Trn 2	5	0	15

SGA tweede klasse D

1. Raadsheer 2	4	8	26
2. Almere 3	4	6	22
3. Isolani 2	4	6	20½
4. KLM/Pegasus 1	4	4	21
5. Grasmatt 2	4	4	19
6. Caïssa 5	4	2	19½
7. Maccabi 1	4	2	19
8. Euwe 7	4	0	13

SGA tweede klasse C

1. WSC 1	4	7	24
2. Tal 5	4	7	23
3. TOZ 1	4	5	20½
4. Euwe 6	4	4	23
5. Es '80 2	4	3	19½
6. ABN/AMRO 1	4	2	18½
7. Pion 1	4	2	16½
8. Caïssa 6	4	2	15

SGA derde klasse A

1. WSC 2	5	9	30½
2. Landsmeer 1	5	7	28½
3. Caïssa 7	5	6	27
4. DCG 5	5	6	25½
5. Rosso 1	4	3	18
6. KLM/Pegasus 2	5	3	25
7. Fischer Z 3	4	2	15
8. Pion 3	5	2	20½

SGA derde klasse D

1. Nieuwendam 3	4	8	28½
2. Tal 6	4	6	24½
3. DCG 4	4	5	25
4. Abcoude 2	4	5	22½
5. TOZ 2	4	4	18
6. Caïssa 8	4	2	20
7. VAS/ASC 4	4	2	16
8. ABN/AMRO 2	4	-2	5½

Leo Oomens

Partie des dames

Is het schaken een mooi spel? Om te zien? Een heldere zwart-wit verdeling, fraaie Stauntonstukken, daar is niet veel mee mis. Dat vinden kunstenaars ook. Ik denk nu even niet aan de akelige foto's van Erwin Olaf, maar aan films - van James Bond tot Theo van Gogh - waarin schaken als verhalend en beeldend motief voorkomt. Voor schakers is het meestal geen pretje hun mooie spel in zo'n film te herkennen. Die filmmakers zijn meestal geen schakers en ze hebben maar zelden schakers onder hun adviseurs. Je ziet daarom meestal stellingen op het bord alsof de stukken er onverschillig op zijn gesmeten. Alleen voor de allerslechtste proefpersonen van A.D. de Groot zouden dat nog schaakstellingen zijn. Meestal staat het bord ook verkeerd zodat de wit-zwart verdeling is omgekeerd. Het gekke is dat vrijwel geen filmkijker daar iets van merkt. Schaken is in de meeste films meer een symbool (van spel, van intelligentie of van moordlust) dan een serieus onderdeel van de werkelijkheid. In de beeldende kunst is dat net zo. Kijken we in de krant van 3 februari, de NRC. In het cultureel supplement schrijft een serieus man als André Spoor over een schilderes uit de Italiaanse en Spaanse renaissance: Sofonisba Anguissola. Spoor pakt lekker uit met zijn verwijzing naar het Boek van de hoveling van Baldassare Castiglione, waarin te lezen valt dat rond 1500 vrouwen aan het hof zich in de zelfde soort dingen moesten bekwamen als mannen. Ze moesten kunnen zingen, gedichten schrijven, paardrijden, en gezelschapspelen beoefenen, kortom ze kregen onderwijs in de vrije kunsten. Tekenen en schilderen hoorden ook bij het algemeen vormend onderwijs voor de betere standen. Sofonisba is voor Spoor het bewijs van de geldigheid van die opvatting: haar professionele carrière als schilder zou zonder dat onderwijs nooit van de grond zijn gekomen. Een beroemd schilderij van Sofonisba toont een schaakpartij. Ze was 20 jaar oud toen ze het in 1555 schilderde. Het bijzondere eraan is dat het drie meisjes (plus een vrouwelijke bediende) laat zien. De twee oudste meisjes spelen schaak. Het is een bewijs dat ook het schaken bij de vrije kunsten behoorde en dat ook jonge vrouwen zich daarin moesten bekwamen. Ik citeer Spoor: „Castiglione en ook de met vader Anguissola bevriende humanist Vida prezen dit spel uitdrukkelijk als een ingenieus en educatief tijdverdrijf, waaraan mannen en vrouwen als gelijken konden deelnemen."

Spoor gaat dan nog even in op de symbolische betekenis die het schaakspel ook had in vrouwenemancipatorisch opzicht, omdat de koningin het meeste bewegingsvrijheid heeft. Hij ziet de twee meisjes verwickeld in een discussie over de zwarte dame die door een van hen zojuist is geslagen. Maar wordt hier wel echt geschaakt? Spoor geeft geen commentaar op de stelling, of op wat daarvan te zien is. Laten we daarom zelf maar eens kijken.

Om te beginnen is natuurlijk het veld rechtsonder zwart ipv wit. Je moet bedenken dat weliswaar de Spaanse opening en het Giuoco piano van de Italiaanse opening al door Ruy Lopez en Greco waren geanalyseerd, maar dat de spelregels nog niet erg vast lagen. De vaste keus voor een wit veld op a8 en h1 was nog niet gemaakt, evenmin als welke kleur de voorzets had.

De stukken die zichtbaar zijn - op de krantenfoto is het verschil tussen wit en zwart minimaal, maar toch - lijken deel uit te maken van een mogelijke stelling. Zo heeft zwart netjes op de korte vleugel gerokeerd (als tenminste die rare jongens met eikelkoppen torens zijn). Vanwege de kleuromkering is dat echter naar de gespiegelde kant toe gebeurd. Op de damevleugel zien we weliswaar op de h-lijn twee zwarte pionnen achter elkaar op h7 en h6, maar de pion op h6 kan van g7

**H
E
T
M
I
D
D
E
N
R
I
F**

zijn gekomen. Daar staat tenminste geen pion meer. Toch ziet de stelling er gek uit: wat staat het witte paard eigenlijk te doen op h3?

Of hier echt geschaakt wordt is niet zo gemakkelijk te beslissen, maar het zou kunnen. Overigens gaat de helft van het bord verscholen onder de arm en de hand van de witspeelster. Door een wonderlijk toeval staat in die zelfde krant een foto van een ander schilderij dat 350 jaar later werd vervaardigd door Edouard Vuillard. Er zitten wat heren met strohoeden in de tuin. Op het rotan tuinmeubilair spelen twee van hen een elegant bordspel: het schilderij heet La partie des dames. Ze dammen.

Ook Vuillard is slordig met de kleurverdeling: hij laat het linkeronderveld wit ipv zwart. We kijken de zwartspeler op de rug. Zijn helft van het bord is maar gedeeltelijk te zien. Of er een mogelijke damstelling op het bord staat wil ik maar liever niet beoordelen. Wit heeft groot ruimtelijk voordeel, zwart staat ineengedrukt in de rechteronderhoek. Vast wel mogelijk. Maar het lijkt mij dat in dit schilderij het dammen symbolisch moet worden opgevat en dat de bordstand dus niet een partij laat zien. In de zonovergoten tuindylle missen we de vrolijkheid van een meisjeslach. Geen vrouw te zien. En toch zijn ze daar, recht voor onze neus, in de partie des dames. Daarom terug naar Sofonisba: op haar schilderij ontbreken de mannen op een even nadrukkelijke manier als de vrouwen bij Vuillard. Is de oplossing ook dezelfde? Verraadt het schaakbord en de jacht op de koning dat het in haar schilderij juist ging om de niet zichtbare man? Het uitgebeelde spelmoment pleit daarvoor: het oudste meisje heeft de zwarte dame net geslagen. Alleen de witte dame doet nog mee aan de jacht op mannen. Het jongere zusje is buiten spel gezet. Arm zusje, maar ze was ook nog wel wat jong. Haar tijd komt nog wel. ▲

Het 57e Hoogventoernooi Wijk aan Zee

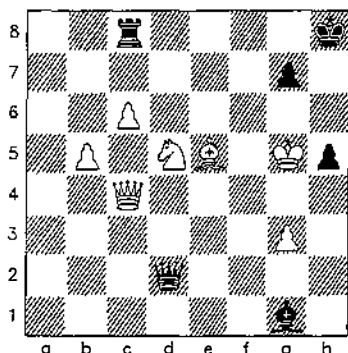
Frans Oranje

Een stelling uit de tienkampen.

Naar mijn idee waren er minder Caïssa leden als deelnemer ingeschreven als andere jaren. Jeanne Potters natuurlijk, Hans Dirks, Hajo Jolles, Michel Kahn, Robbert Jan de Bruin, Jop Dekker, Hans Kuyper en ikzelf. Verdeeld over Reservegroep (Hajo), 1e klasse (Michel), 3e klasse (Dirks) 5e klasse (Robbert Jan), 6e klasse (Jop en Hans), 7e klasse (ikzelf) en 8e klasse (Jeanne). De resultaten heb ik niet allemaal, Robbert Jan heeft zijn groep gewonnen, hij promoveert dus. Bij Jop is het nog spannend of hij tweede wordt geloot en promoveert. Ik had met 5 uit 9 de vierde prijs. Dit jaar boekebonnen, in tegenstelling tot vorige jaren toen de prijswinnaars met allerhande elektrische apparaten en andere natura huiswaarts gingen. Dat was beslist kleurrijker, de laatste zondag is beslist minder spannend geworden. Mijn groep werd gewonnen door Adrienne Cramer de moeder van Aran Köhler's zoon Oscar. In mijn partij tegen haar liep ik niet met de Koning naar de vrijpionnen en dat deed Adrienne dus wel, zodat het remise werd.

Ik ging met nog een partij de mist in, de achtste ronde. Zie het Diagram.

De stelling is ontstaan na de 45e zet van zwart. 45. Dd2+ en ik beantwoorde de zet tamelijk automatisch met 46. Lf4 tegen het naar mijn idee verwoestende 46....Dh6+. Nu volgde 46....Dd1! met matdreiging op g4!. De loper terug is nog het beste misschien maar ik speelde snel 47.Pe3? Het lijkt alles in evenwicht te houden, maar dan komt het vreselijke 47...Df3. En ik moet met 48.De6 het paard dekken, dat tweemaal staat aangevallen, waarop 47....Tf8! volgt. Werkelijk de ene krachtzet na de andere en ik speel nog 48.c7 Maar 48...Le3! maakt aan alle illusies een einde, want met het verschrikkelijke 49.De3?? volgt 49....Dg4+ mat! Als ik met de loper op e3 neem heeft zwart eeuwig schaak met 49...Dg3!+, of probeert met verovering van de c-pion op winst te spelen met de kwaliteit meer, maar dat is niet erg makkelijk.

Thuis gekomen heb ik de stelling nog eens rustig bekeken, en ja hoor, vanuit de Diagramstelling heb ik de winst gemist. Joost van Steenis dacht dat mijn zet 37.f4!? de fout was, maar die is juist winnend! Ik moet echter niet de loper naar f4 spelen op de 46e zet, maar het mooie 46. Kg6! doen. Ik dreig al meteen mat in twee met 47.Lg7!, waarop ook 46....Tf8 faalt. Mat geeft het paard op e7. En op het voor zwart winnend lijkende 46...Dh6+ speel ik de koning naar f7. Zwart heeft geen schaakjes meer en er dreigt natuurlijk 48.Pe7 en de toren kan alleen nog maar naar a1, waarop ik natuurlijk c7 speel. De taaiste verdediging voor zwart is ook een koningszet: 47....Kh7! Als

wit nu met 48.De4+ Kh8 49.Dg6?? speelt met de bedoeling dames te ruilen, is het op slag uit met 49...Tf8+!!

De verbonden vrijpionnen op de b en c lijn zijn natuurlijk erg sterk, maar ook kwetsbaar. De zet 46. Kh5 is ook winnend, het matveld g4 is voor zwart verloren gegaan, en er is geen aanval meer. Wit moet nu ook met de koning naar g6 gaan om zwart te bematten.

Voor de liefhebbers hier dan nog de partij in extenso.

Wit: F.G.Oranje, Amsterdam
Zwart: H.v.d.Vliet, Castricum
Wijk aan Zee, 28 januari 1995
Het Loperspel

1 e4	e5	2 Lc4	Pf6
3 d4	Pc6	4 d5	Pa5
5 Ld3	a6?	6 Pf3	d6?
7 b4	Pxe4	8 Lxe4?	Pc4
9 De2	b5	10 Pbd2	Pb6
11 c4	bx c4	12 Pxc4	f5
13 Pxb6	fx e4	14 Dxe4	cx b6
15 Ld2	Le7	16 0-0	0-0
17 Tfc1	Lf5	18 De2	Lf6
19 Lc3	b5	20 Lb2	Dd7
21 Tc6	Tfc8	22 Tac1	Txc6
23 dxc6	Dc7	24 Dd2	Le6
25 Pg5	Lc4	26 Pe4	Le7
27 Txc4!	bx c4	28 Dd5+	Kh8
29 a4	h6	30 Dxc4	Tc8
31 b5	ax b5	32 ax b5	Td8
33 Pc3	Da5	34 g3	Tc8
35 Pd5	Ld8	36 Lc3	Da7
37 Kg2	Lb6	38 f4?!	Lg1
39 Le1	Ld4	40 fxe5	dx e5
41 Lc3	Lg1	42 Lxe5	Df2+
43 Kh3	Dxh2+	44 Kg4	h5+
45 Kg5	Dd2+46 Lf4	Dd1	
47 Pe3	Df3	48 De6	Tf8
49 c7	Lxe3	50 Dxe3??	Dg4

mat 0-1

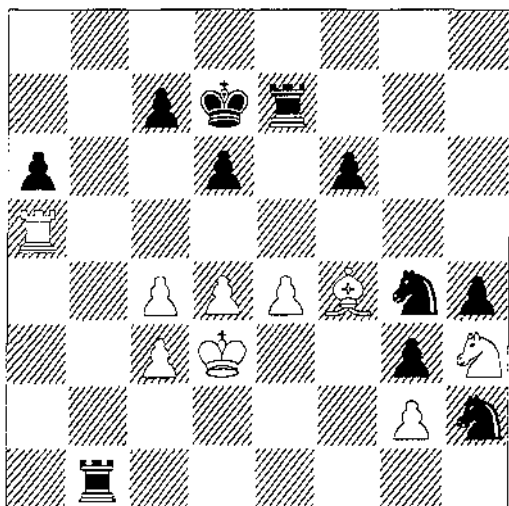

Prof. Van Hulst doceert

Leest de Belgische grootmeester Winants ons Caïssa-nieuws?

Het is nog maar enkele maanden geleden dat ik in dit Caïssa-college de gedachte lanceerde, dat organisatoren van schaaktoernooien aan de spelers de verplichting zouden moeten opleggen, om ook eens het koningsgambiet te spelen. Het "eeuwige Spaans" komt het publiek zo langzamerhand de neus uit.

De Vlaamse grootmeester Winants heeft mij in januari tijdens het Hoogovenstoernooi op mijn wenken bediend. De altijd goedgehumeurde Vlaming speelde het koningsgambiet tegen het jonge Hongaarse talent Almási (18 jaar). Wie deze opening kiest kan van twee dingen verzekerd zijn: in de eerste plaats wordt zijn partij een publiekstrekker, en vervolgens heeft hij de sympathie van de toeschouwers. Zo gonsde het op een gegeven moment door de speelzaal De Moriaan te Wijk aan Zee: Winants speelt koningsgambiet! En dat trok onmiddellijk ieders aandacht. Het was wel triest voor de Belg dat hij na 66 zetten zijn koning in moest leveren. Maar de partij was wel spectaculair. Ik bepaal mij tot enkele details. De opening was hyper-klassiek, zoals deze 125 jaar geleden ook al werd gespeeld. 1. e4 e5 2. f4 exf3 3. Pf3 g5 4. h4 g4 5. Pe5 d6 6. Pxd4 Le7 7. d3 Lh4+ 8. Pf2 Dg5 9. Dd2 Lg3 10. Pc3 Pf6. Na 36 zetten kwam de volgende stelling op het bord:

Hoewel zwart een toren meer heeft is de winst toch nog moeilijk binnen te halen.

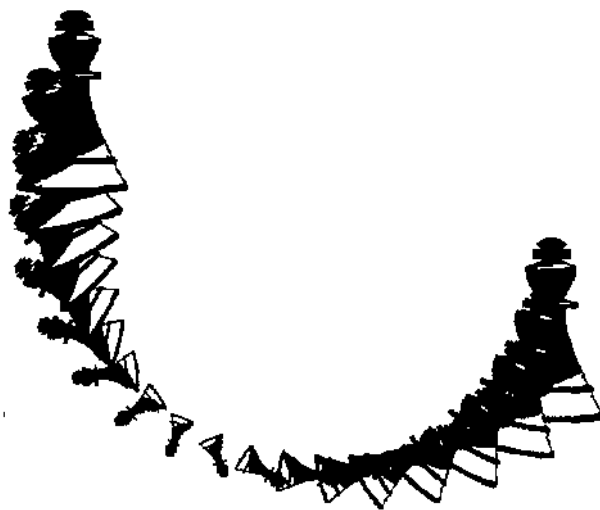
De witte stelling bleek op den duur niet houdbaar: 40 zetten later was het afgelopen.

Uit mijn archief.

Ieder Caïssa-lid weet zo langzamerhand wel dat Euwe nooit één keer van Lasker heeft gewonnen (zoals Donner nooit van Euwe won). Euwe schreef dit zelf toe aan zijn groot respect dat hij voor Lasker had. Nu is de bescheidenheid van Euwe bijna spreekwoordelijk. Toen hij Aljechin had onttroond zei hij nota bene: ik denk dat de sterkste schaker verloren heeft.

Duikend in mijn archief ontdekte ik echter dat Euwe in 1920 twee maal van Lasker heeft gewonnen, terwijl hij in hetzelfde jaar op een haar na de winst in de derde partij heeft gemist. Maar...het waren wel simultaanpartijen, waarop Euwe zich nooit liet voorstaan. Wel was Lasker in dat jaar uitstekend op dreef: hij speelde aan 430 borden in diverse plaatsen simultaan: resultaat 402 gewonnen, 14 remises en 14 verloren, dat is 91%.

Ieder Caïssa-lid bezit het boek Amsterdam Schaakstad. Daarin staat op blz.28 een stukje, getiteld Lasker en Amsterdam, geschreven door Rob van Gompel. Nu blinkt deze auteur meer uit door een vlotte stijl van schrijven dan door kennis van zaken. Hij vermeldt namelijk niet dat Euwe driemaal tegen de wereldkampioen heeft gespeeld!

Verwen uzelf eens met een eindspel!

Gerard Rill

De hoofdredacteur van Caïssanieuws sprak me onlangs aan na een wedstrijd van het eerste:

'Gerard, kan je over deze wedstrijd niet een stukje schrijven, zo'n gek stukje...' ('Wink, wink, know what I mean, know what I mean...')

'Hoezo, een gek stukje? Wat bedoel je?'

'Nou, zo'n grappig gek stuk, zoals je laatst geschreven hebt, met van die vrouwen en zo...'

Hij porde me inmiddels tussen de ribben en knipoogde:

'Ach, je weet wel, beetje raar verhaaltje, beetje leuk.'

'Bedoel je soms dat ik altijd gekke stukjes schrijf?'

'Nee, dat niet, hoewel, nou ja, je snapt me wel hè?'

'Nee, ik snap je niet! En hou op met dat gepor in m'n zij! Man, ik leg mijn ziel en zaligheid in die stukjes, mijn diepste gevoelens leg ik bloot. Bedoel je soms te zeggen dat ik gek ben?'

'Nee, natuurlijk niet. Maar iemand moet toch een stukje schrijven over het eerste, dus ik dacht...'

'Dus jij dacht dan kan ik het net zo goed die gek vragen, kunnen we nog lachen ook!'

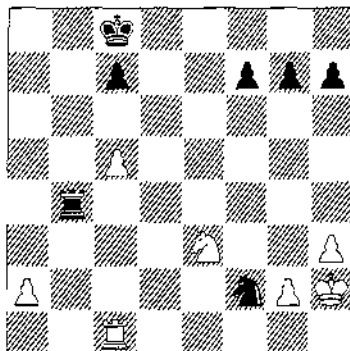
☺_\$_!#*!Ω=(!!!@# Ik zal die botte hersenpan van jou eens even uitwonen! Blijf staan, BLIJF STAAN!'

Goed, deze keer dus een "saai" stukje. Ik heb laatst twee eindspelen op het bord gekregen die ik zeer de moeite waard vond. De eerste is die uit mijn partij tegen Elwin. De partij ontwikkelde zich aanvankelijk zeer gunstig voor me. Ik weerlegde zijn openingsopzet volledig en had op zeker moment de betere stelling en twee pluspionnen. In de tijdnoodfase stortte ik uit vermoeidheid volledig in. Eerst gaf ik hem onnodig tegenkansen, voegde er ruimhartig twee pionnen aan toe en verzuimde tenslotte de onmiddellijk winnende zet af te geven. Vlak na het

afbreken ontstond het volgende eindspel.

G. Rill - Osterwald (13-09-94)

Stand na 42° zet van zwart

43. c5-c6!

Ik vond eigenlijk dat ik het recht had beter te staan gezien het voor mij *dramatische* verloop van de partij. Maar hoeveel beter sta ik eigenlijk? Zwart heeft immers twee actieve stukken en geen materiële achterstand. Mijn laatste zet pint de zwarte koning voorlopig vast op de onderste rij en brengt zo allerlei tactische wendingen in de stelling. Mijn grootste troef is de a-pion. Niet zozeer om te promoveren als wel om de zwarte stukken af te leiden van de dekking van de zwarte koningsvleugel: daar moet de partij uiteindelijk gewonnen worden. Ik analyseerde de stelling uitgebreid.

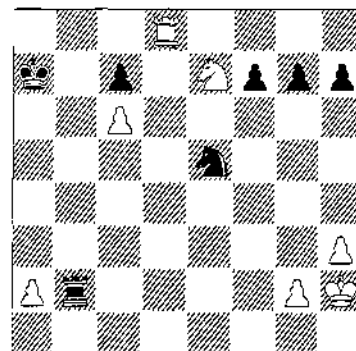
A: 43...Tb2? leek me zeer zwak want ik kan nu met 44.Tc2! de torens ruilen. In het boek "From the MIDDLEGAME into the ENDGAME" van Edmar Mednis staat een hoofdstuk waarin dit type eindspel behandeld wordt. Je hebt juist in een paarden-eindspel meer aan een randpion omdat een paard bij het stoppen van die pion zo ver van het strijdtoneel verwijderd is. Lopers en torens kunnen dat op veel grotere afstand en dus met behoud van hun actie-radius. Overigens kan ik dit boek iedereen aanbevelen omdat er op simpele wijze en aan de hand van een paar heldere vuistregels problemen

worden behandeld als: Wat moet ik niet doen in een slecht eindspel, hoe win ik een gewonnen eindspel, maar ook: wanneer moeten juist wel en wanneer juist niet de dames worden geruild?

Na 44.Tc2! analyseerde ik nog vluchtig: 44...Tc2 45.Pc2 Pe4 46.g4! Kb8 (46...Kd8 47.Pd4) 47.Pb4 Ka7 48.Pd5 Pd6 49.Kg3 Ka6 50.a4 Ka5 51.Kf4 en de zwarte koningsvleugel gaat sneuvelen.

B: 43...Ta4? leek me ook zwak: 44.Tf1 Ta2 (44...Tf4 45.Pd5) 45.Kg1 en ook hier verdwijnt de zwarte koningsvleugel van het bord.

C: 43...Pd3 was de zwaarste klui. Het paard springt naar e5, valt c6 aan en dekt en passant ook pion f7. De eerste zetten zijn niet moeilijk: 44.Td1 Pe5 45.Pd5 Tb2 46.Pe7 Kb8 47.Td8 Ka7 - zie analysediagram I

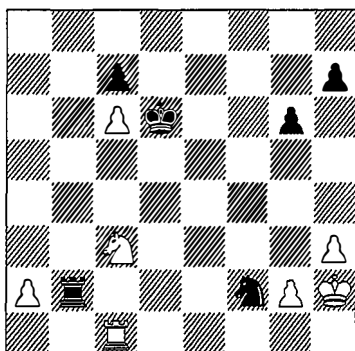

De enige manier om verder te komen lijkt 48.Tc8, maar dat is niet voldoende: 48...Tc2! 49.Tc7 Kb6 50.Tb7 Ka6 (51.Pd5 Tc6) en de witte c-pion is niet te houden terwijl er geen vorderingen zijn geboekt op de zwarte koningsvleugel. Na lang zoeken ontdekte ik: 48.Te8!! met de dreiging 49.Pc8 Kb8 50.Te5 Kc8 51.Te8 mat! Als ik het paard kan los weken van e5 is 49.Tc8 wel effectief omdat de witte c-pion niet valt en pion f7 ongedekt staat. Dus is 48...f6 verplicht, maar ook dan blijkt de zwarte koningsvleugel onherstelbaar verzwakt: 49.Pc8 Ka6 (49...Kb8 50.Pb6 Ka7 51.Ta8 Kb6 52.Tb8 +-) 50.Te7 Pc6

(50...Kb5 51.Tc7 Ta2 52.Pa7 Ka6 (52...Kb6 53.Tb7 Ka6 54.c7) 53.Tg7 en c6-c7-c8 +-) 51.Tc7 Tc2 (enige zet!) 52.Th7 Tf2 53.Th6 ♠ Pd6-e4xf6 en wint.

Laten we kijken of deze variant ook op gaat als de zwarte toren op a4 staat, i.p.v. op b2. Dus: 45...Ta4 46.Pe7 Kb8 47.Td8 Ka7 - zie analysediagram I, maar zet de zwarte toren op a4 (i.p.v. b2). 48.Te8!! f6 49.Pc8 Ka6 50.Te7 Pc6 51.Tc7 Pd4 52.Ta7 Kb5 53.Pd6 Kb4 54.Ta4 Ka4 55.Pe8 Pe6 56.Kg3 Kb5 57.Kg4 Kc6 58.Kf5 Kd7 (Is het witte paard nu gevangen?) 59.Pf6! en wit wint.

D: 43...f6 zou een verbetering kunnen zijn op bovenstaande varianten. Maar wit tapt nu uit een ander vaatje: 44.Pf5 g6 (44...Pd3 45.Td1 Pe5 46.Pe7 Kb8 47.Td8 Ka7 48.Tc8 Tc4 (48...Kb6? 49.Pd5) 49.Tc7 Kb6 50.Tc8 en wint) 45.Pe7 Kd8 46.Pd5 Tb2 47.Pf6 Ke7 (Enige zet want er dreigde ook Te1-e8 mat!) 48.Pd5!! (48.Ph7 Ta2 is onvoldoende want pion c6 zal ook vallen) Kd6 49.Pc3 - zie analysediagram II

Het wonderlijke is dat Pf2 nu in moeilijkheden is en zwart zijn stelling niet kan verbeteren (49...Kc6? 50.Pa4; 49...Pd3? 50.Td1). Wil hij het paard bevrijden met 49...Tb4 dan volgt: 50.Tc2 Pe4 51.a3 Tc4 52.Pb5 Kc5 53.Tc4 Kc4 54.Pc7 Kc5 55.Pe6 Kc6 56.h4 en wit wint.

Na de hervatting van de partij speelde Elwin zonder veel omhaal al mijn mooie analyses naar de Filistijnen:

43. Tb4-b2 (?!)
44. Tc1-c2 Tb2xc2
45. Pe3xc2 Pf2-e4
46. g2-g4 Kc8-d8
47. Pc2-d4 Pe4-c3!

Dit is een duidelijke verbetering t.o.v. de door mij aangegeven variant. Zwart controleert met tempowinst veld b5 en ik moet alles weer opnieuw uitvinden.

48. a2-a3 Kd8-e7

Minder goed zou 48...g6 zijn geweest: 49.Kg3 Ke7 50.Kf4 Kd6 (50...f6 51.g5!) 51.Kg5 en wit dringt binnen. Zonder precies te weten waar ik naar toe wilde probeerde ik:

49. Pd4-f5+ Ke7-f6
50. Pf5-d6!?

Nu zou ik na 50...Ke7 iets anders moeten bedenken, bijv.: 51.Pf5 Kf6 52.Kg3 g6 53.Pd6 Ke7 (53...Ke6 zie partij) 54.Pc4 Ke6 55.Kf4 ±. Maar Elwin speelde wederom snel verder, volledig vertrouwend op zijn intuïtie. In totaal verbruikte hij tijdens deze partij een goed uur minder bedenktijd dan ik.

50. Kf6-e6
51. Pd6-e8+ Ke6-d5
52. Pe8xc7+ Kd5xc6
53. Pc7-e8 Pc3-b5 !?

Een slimme manier om de stelling te verbeteren: hij lokt de a-pion eerst wat naar voren om hem later sneller te veroveren. Misschien had ik nu 54.Pg7 kunnen proberen, hoewel ik er niet zeker van ben: 54...Pa3 55.Pe8 (55.g5 Kd6 56.Pe8 Ke6 57.Pf6 h6=) h6 56.Kg3 en wit heeft winstkansen, maar staat misschien niet gewonnen...

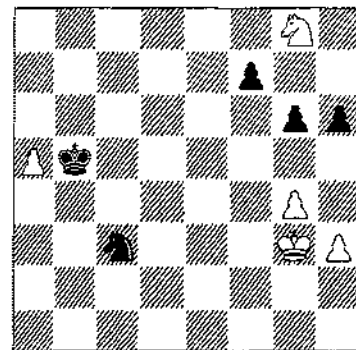
54. a3-a4 Pb5-c3
55. a4-a5 g7-g6
56. Pe8-f6 h7-h6

Hier werd de partij voor de tweede keer afgebroken. Ik dacht goede winstkansen te hebben, maar Elwin beweerde bij hoog en bij laag dat het remise was. Hij begreep niet wat ik gevonden kon hebben. In de weken erna heb ik me lens gezocht naar die remise. Uit zijn woorden begreep ik dat het een wending moest zijn die direkt remise zou maken, in ieder geval geen lange variant waarin zwart de stelling "kiept". Na lang analyseren vond ik hem. Maar de wending kon op twee momenten plaatsvinden en

het tweede moment zou me nog kansen geven. Ik besloot nog geen remise aan te bieden en Elwin maar eens uit te testen.

57. Kh2-g3 Kc6-b5

58. Pf6-g8

Dit was het "moment suprême", zou hij het prachtige 58...f5!! hebben gevonden? Ter illustratie: 59.gf gf 60.Ph6 Ka5 61.Pf5 Kb6 62.h4 Pd5 63.Kg4 Kc7 64.Kg5 Kd7 65.h5 Ke6 66.h6 Pf6 en zwart handhaaft zijn paard op f6 zodat h6-h7 met Pf6xh7 wordt beantwoord. Ik vond de zet f7-f5 via een andere variant, waarin zwart het even uitstelt: 58...Ka5 59.Ph6 f5! 60.g5! (De enige kans) Pd5 61.Pf7 Kb6 62.Ph8 Pe7 63.Kf4 Kc7 64.Pg6! Pg6 65.Kf5 Pe7 66.Ke6 Kd8 67.Kf7 met winstkansen, hoewel ik het niet tot winst heb kunnen uit-analyseren. Elwin speelde echter tot mijn grote opluchting (en natuurlijk à tempo):

58. h6-h5?
59. g4-g5 Kb5xa5
60. Pf7-h6 Pc3-e4+
61. Kg3-f4 Pe4-f2
62. h3-h4 Pf2-d3+
63. Kf4-e4 Pd3-e1

Want op 63...Pd6 volgt 64.Ke5 en de koning dringt binnen. Maar als de wending Pe1 zijn remise-plan was dan was er toch geen probleem: wit maakt een driehoekje en drijft het paard weg alvorens de g6-pion op te eten.

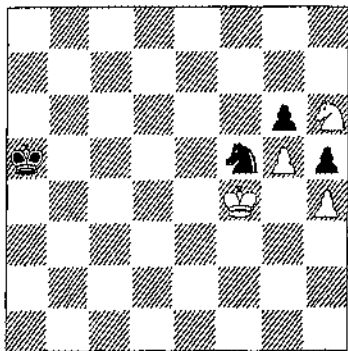
64. Ke4-f4 Pe1-d3+
65. Kf4-e3! Pd3-e1+
66. Ke3-f2 Pe1-d3
67. Kf2-e2 Pd3-f4

Of 67...Pe5 en 68.Ke3 ♠ Ke4, Pf7xe5xg6 wint.

68. Ke2-f3 Pf4-e6
69. Ph6xf7 Pe6-d4+

Heeft die floeper dan toch nog wat bedacht? Pion h4 gaat onder vuur genomen worden en als de witte koning op h3 de pion gaat dekken zijn er geen winstkansen meer. Maar er zit een mooie wending in de stelling:

70. Kf3-f4! Pd4-f5
71. Pf7-h6!

Nu gaat 71...Ph4? niet vanwege 72.Kg3 en het paard is gevangen (!): 72...Pf5 73.Pf5 gf 74.g6 +-. De enige zet is 71...Pd4 (71...Ph6? 72.gh en de h-pion promoveert), maar wit kan dan op verschillende manieren winnen. De meest spektakulaire (en snelste) is: 72.Ke4 Pe2 73.Pf5!? gf (73...Kb6 74.Pe7) 74.Kf5 Pg3 75.Ke6 Ag5-g8. Na afbreken gaf Elwin zonder verder te spelen op.

1 - 0

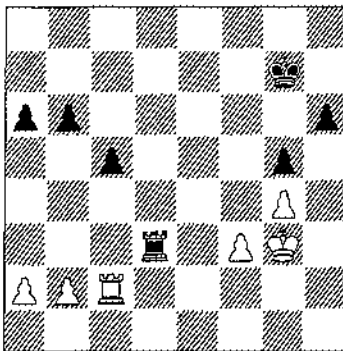
Het tweede eindspel (bent u er nog, lezer?) is die tegen Wan Fokkink. Deze partij verliep vanaf het begin niet geweldig voor me. Na een pion-offer dat Wan haarfijn weerlegde, belandde ik in een stelling met een pion minder waar ik slechts vage compensatie had. Toen ik ook nog door een fout mijn paard liet ruilen (Mednis: vermijdt in inferieure eindspelen onnodige afruil) was de compensatie helemaal verdwenen en had Wan een "theoretisch gewonnen" eindspel op het bord. Nu moet ik bekennen dat er voor mij niets moeilijkers is dan tijd te steken in een verloren afgebroken stelling. Ik heb dan ook alleen de nacht na de partij nog even de stelling bekeken en verder een andere tactiek gekozen: elke vrije avond zoveel mogelijk toren-eindspelen naspelen en bestuderen. En ik moet zeggen: er ging een wereld voor me open!

Het grootste effect was dat ik zin had gekregen in het eindspel en met de juiste instelling achter het bord verscheen: "zie dat gewonnen eindspel maar eens te winnen mannetje, en mocht je dat lukken - petje af!"

De afgebroken stand was:

G. Rill - W.J. Fokkink (24-01-95)

Stand na 40^e zet van zwart

41. Kg3-f2 Kg7-f6
42. Kf2-e2 Td3-d4(?)

Ik denk dat direkt 42...Td6 beter was geweest - zie vervolg.

43. Ke2-e3 Kf6-e5
44. Tc2-h2 Td4-d6
45. Th2-h5!

Hier moet hij toch even van geschrokken zijn. De enige variant die ik bekeken had komt op het bord, ook de enige variant waarin wit zijn toren kan activeren - een absolute must in toren-eindspelen. Mednis' regel 1 voor het winnen van een gewonnen eindspel is dan ook: "You will not win a won endgame if allow counterplay". De dreiging 46.f4! valt niet meer te stoppen, ook niet na:

45. Td6-f6
46. f3-f4! Tf6xf4
47. Th5xh6 Tf4-e4!

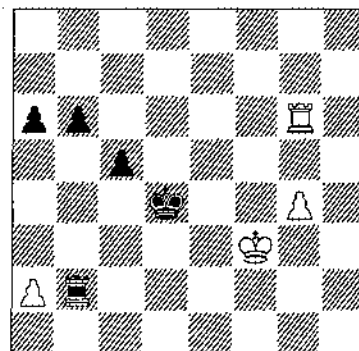
Heel juist! Ik had alleen 47...Tg4 geanalyseerd: 48.Tb6 Tg2 49.Ta6 Tb2 50.Tc6 en één van de zwarte pionnen sneuvelt (bijv.: 50...Kd5 51.Tg5 Tg2 52.Kf3 Tg1 53.Kf2 etc.). Nu moet wit kiezen welke kant de koning op gaat: 48.Kd3 sluit de weg voor de zwarte koning naar de damevleugel wel af maar 48...Kf4 is nagenoeg winnend, dus besloot ik me maar vast te klampen aan mijn enige troef: de g-pion.

48. Ke3-f3 Te4-b4
49. Th6-g6 Tb4xb2
50. Tg6xg5+ Ke5-d4(?)

Wan dacht lang na over deze zet. Misschien dat 50...Kf6 51.Tf5 Kg6 52.a4 zwart betere winstkansen had gegeven. We braken voor de tweede keer af. Ik moet zeggen dat ik dacht betere remisekansen te hebben dan in de eerste afgebroken stelling, maar Wan was overtuigd: wit staat verloren. Voor de zekerheid vroeg ik zijn telefoonnummer om e.v.t. telefonisch op te kunnen geven. De hierop volgende week heb ik op elk vrij moment aan het eindspel besteed. Steeds dichterbij de kern van de stelling, maar telkens bleek die toch weer een stukje dieper te liggen. Ik zal in het kort verslag doen van mijn tocht.

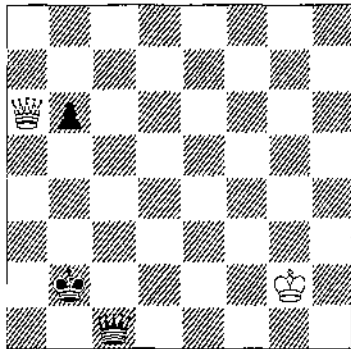
(Ik weet dat CN-lezers niet snel analyses naspelen, laat staan eindspel-analyses. Maar wees ervan overtuigd dat het analyseren van dit soort eindspelen ontzettend leerzaam is: ik weet in ieder geval zeker dat ik een betere schaker ben geworden door zoveel tijd te steken in de eindspelen tegen Elwin en Wan. Bovendien is mij gebleken dat het vinden van de reddende of winnende manoeuvre door het eindspel écht te proberen te begrijpen veel meer lol en voldoening geeft dan het vinden van een openingsnieuwje dat een += tot gevolg heeft. Verwen uzelf!)

51. Tg5-g6!

Dit was mijn afgegeven en m.i. de beste zet. De zwarte pionnen op de 6e rij worden onder vuur genomen en de zwarte koning wordt horizontaal afgesneden. In mijn analyses richtte ik me op twee zetten: 51...c4 en 51...Ta2.

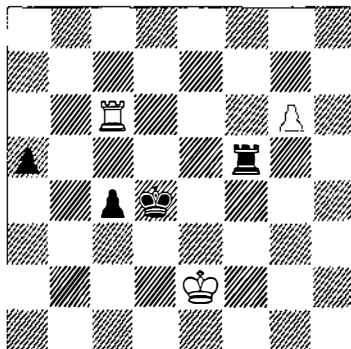
A: 51...c4 52.Td6⁺ was ik van plan toen ik 51.Tg6 af gaf: ik wilde de zwarte koning afsnijden over de d-lijn en e.v.t. d.m.v. Tc8 de c-pion stoppen. Thuis kwam ik tot de volgende variant: 52...Kc5 53.Td8 Ta2 (Is nodig om op de 3e rij schaak te kunnen geven) 4.g5 c3 5.g6 c2 6.g7 Ta3 7.Kg2 Tc3 8.Tc8 Kb4 9.Tc3 Kc3 10.g8D c1D 11.Dc8 Kb2 12.Da6 - zie analysediagram III.

Is dit eindspel gewonnen voor zwart? Na diverse eindspelboeken te hebben geraadpleegd (Chéron, Keres, Nunn) was de conclusie: waarschijnlijk wel gewonnen voor zwart, maar zeer ingewikkeld en dus lastig binnen de 50 zetten te volbrengen. De verdedigende partij heeft als voornaamste probleem: waar zet ik mijn koning. De (door Botwinnik bedachte) vuistregel is: er moet minimaal één rij (en één diagonaal) ruimte tussen de koningen zijn. De reden is dat de "winnende" partij de eigen koning die schaak staat zó met de dame (-schaak!?) kan verdedigen dat de dames worden geruild. (Speelt wit in analysediagram III Da6-e2⁺ dan ruilt Dc1-c2 de dames) Handig om te weten is dat in dit soort eindspelen de randpion niet wint mits de verdedigende koning op het juiste veld staat. Stel dat zwart in analysediagram III de a-pion heeft i.p.v. de b-pion dan moet wit zijn koning op h4 of h5 zetten en houdt remise.

Nu hoorde ik van Wiet Bouma dat Leon Pliester niet zo lang geleden een uitgebreid artikel heeft geschreven over dit soort eindspelen met de b- resp. g-pion. Uit dit artikel bleek in ieder geval dat de door mij geraadpleegde handboeken m.b.t. dit onderwerp ernstig tekort schoten. Alvorens naar dit artikel op zoek te gaan besloot ik eerst maar eens die andere zet te analyseren.

B: 51...Ta2 en nu het voor de hand liggende 52.Tb6 Ik analyseerde eerst: 52...c4 53.g5 c3 54.g6 c2 55.Tc6 Ta3 56.Kf2 Tc3 57.Tc3 Kc3 58.g7 c1D 59.g8D en weer ontstaat een dame-eindspel met pluspion. Maar hoera, het is de a-pion, en ik weet inmiddels hoe dat remise te houden (zie A). Helaas vond ik een belangrijke verbetering voor zwart: 52...Ta1! 53.Kf2 (Verhindert dat de toren op de g-lijn komt 53.g5 is in elk geval onvoldoende: 53...Tg1 54.Ta6 (54.g6 a5 55.Kf2 Tg5 56.Ke2 Kc3-+) Tg5 55.Ke2 Kc3 56.Kd1 Tg1 en 57...c4 - vergelijk het vervolg) c4 54.g5 c3! (54...Ta5 55.g6 c3 56.Ke2!) 55.Tc6 (Enige zet want: 55.g6 c2 56.g7 c1D 57.g8D Df1 en Dg1 wint de dame) Ta5 56.g6 Tf5! 57.Ke2 a5 - zie analysediagram IV

Wit staat hier waarschijnlijk verloren: de zwarte toren gaat de g-pion van achteren tegenhouden en ondersteunt tegelijkertijd de eigen c-pion. Zonder de zwarte a-pion zou wit remise houden door met de koning naar de g-pion te lopen en de toren te offeren voor de c-pion. Dus laten we proberen de a-pion z.s.m. te winnen: 58.Ta6 Tg5 59.g7 (59.Kd1 a4! 60.Ta4 Kd3 61.Ke1 Tg1 62.Kf2 Tg6 etc. - vgl vervolg) Tg7! (59...Kc4 60.Ta5! Tg7 61.Kd1! houdt net remise omdat de witte koning voor de vrijpion komt) 60.Ta5 Tg1! (Verhindert 61.Kd1) 61.Ta8 c2 62.Td8 Kc3 63.Tc8 Kb2 64.Tb8 Kc1 en we hebben de z.g.n. positie van Lucena bereikt die deze al analyseerde in het eerste gedrukte schaakhandboek uit 1497. De positie is gewonnen voor zwart, bijv.: 65.Tb7 Tg8 66.Te7 (66.Ke3 Te5 ("bruggetje bouwen") 67.Tb8 Kd2 68.Td8 Kc3 69.Tc8 Kd3 70.Td8 Kc4 71.Tc8 Tc5 en wint) 66...Tb8 67.Tc7 Kb1 68.Kd2 Td8 en 69...c1D.

Goed, ik had dus een probleem. Maar tegelijkertijd begon ik de stelling ook beter te begrijpen. Alles staat of valt bij het tijdig oprukken van de g-pion, ofwel: hoe hou ik de zwarte toren zo lang mogelijk van de g-lijn. Een schaak met Tg6-d6 en pas daarna op b6 slaan vertraagt welliswaar de c-pion, maar geeft de zwarte toren de gelegenheid via de d-lijn te hulp te komen. En toen ging het licht schijnen!

B: 51...Ta2 52.g5!! c4 (52...Kd5? 53.Tb6; 52...Ta1 53.Kf2 Th1 54.Th6) 53.Td6! Kc3 (53...Kc5 54.g6! c3 55.g7 c2 56.g8D Kd6 57.Dc4± of 56...c1D 57.Dc8 en wint) 54.g6 Ta1 55.Kf2 (Niet 55.Tb6? a5 56.Kf2 Td1 en wit houdt problemen) Ta5 56.Tb6 (Nu pas!) Kd2 57.Td6 Kc2 58.Ke3 Tg5 (Op 58...Ta1 volgt 59.Td2 en 60.Tg2) 59.Ta6 c3 60.Kf4 Tg1 61.Tc6 en wit houdt remise door zijn toren voor de c-pion te geven en met zijn g-pion de zwarte toren te veroveren.

Vol goede moed keerde ik terug naar variant A. Als nu eens...

A: 51...c4 52.g5/ en nu:

* 52...c3 53.Tc6 Tb5 54.g6 Tg5 (54...Tc5? 55.g7! Tc6 (55...c2 56.g8D c1D?? 57.Td6 Kc3 58.Db3 mat!) 56.g8D c2 57.Dg7 =/+) 55.Tb6 c2 (55...Kc5 56.Ta6 c2 57.Ta8=) 56.Tc6 Tc5 57.Tc5 Kc5 58.g7 c1D 59.g8D met een bekend remise-eindspel.

* 52...Kc5 (Nog een interessante poging!) 53.Tg8 Td2! (53...Kd6 54.g6 Ke7 55.Tc8 Kf6 56.Tc6 Kg7 57.a4 Tb4 58.a5! =) 54.g6 Td7 55.Ke4! Tc7 (Of: 55...c3 56.Tc8 Kb4 57.Ke5 Tg7 58.Kf6 etc., of 55...Kb4 56.Tf8 Tg7 57.Tf6 etc.) 56.Tf8 c3 57.Tf7 Tc8 58.g7 Tg8 59.Tc7 Kb4 60.Ke5 etc. en wit houdt (minstens) remise.

Na een week zwoegen en zweten werd de partij voortgezet. Ik was zeer benieuwd wat Wan gevonden had.

51. c5-c4
52. g4-g5! Tb1-b5!?

Deze zet had ik niet geanalyseerd, tenminste: niet op dit moment! Maar mijn uitgebreide analysewerk

wierp toch zijn vruchten af. Vrij vlot vond ik de weg naar de remise.

53. Tg6-d6⁺ Tb5-d5

Na 53...Kc5 54.Td8 moet zwart ook weer een zet verliezen om de 5^e rij voor de toren te ontruimen.

54. Td6xb6 Kd4-d3

Na 54...Tg5 55.Ta6 zorgt de witte a-pion voor voldoende tegenkansen.

55. g5-g6 c4-c3

56. Tb6xa6! c3-c2

Of 56...Tc6 57.Ta3 en wit offert zijn toren voor de c-pion waarna de koning en g-pion remise maken.

57. Ta6-c6 Td5-f5⁺

58. Kf3-g4 Tf5-f6

59. Tc6xc2

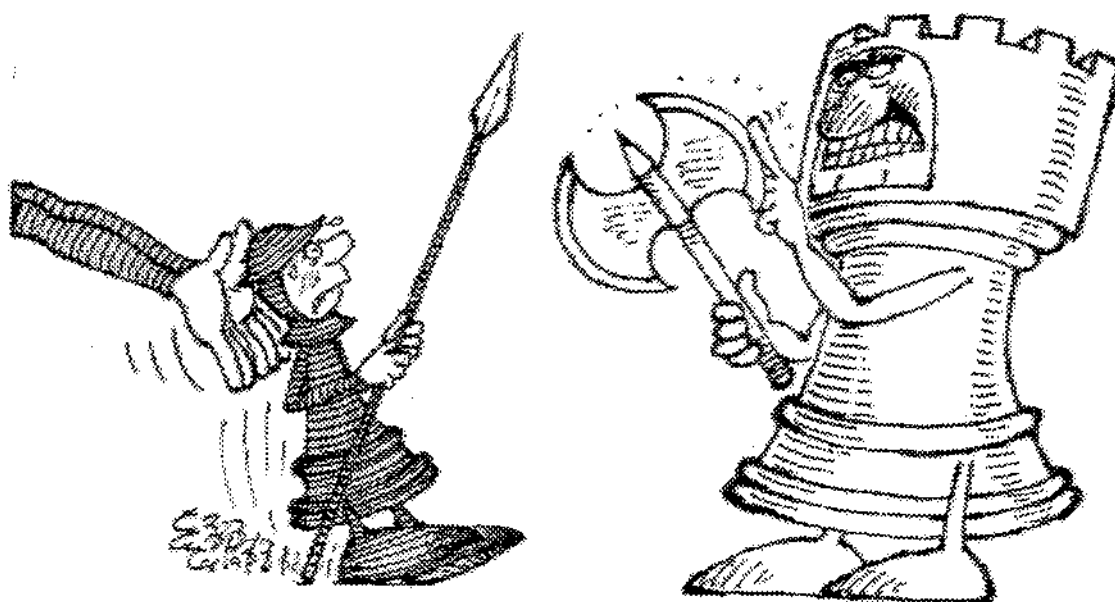
en mijn remise-aanbod werd door een teleurgestelde Wan geaccepteerd.

$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Tja, opeens voelde ik me specialist in eindspelen. Maar dat was van

korte duur! Enige uren later verblunderde ik een toren-eindspel ("Natuurlijk is dit remise", bazuinde ik nog rond) tegen Aran. Ik moest nog twee zetten doen voor de tijdcontrole en voerde ze ('t is toch remise...) in de verkeerde volgorde uit. Wat mij herinnerde aan de tweede regel van Mednis: "You will not draw (win) a drawn (won) endgame if you do not discipline yourself while playing it" (avoid "carelessness", "giving up material", "being fancy").

Ik hoop dat dit artikel iets ter lering en vermaak heeft opgeleverd.

Speel, denk, durf, zet, win of ga onder!

Rondeverslagen*Pieter Allaart***UITSLAGEN RONDE 19**

A. Köhler	1-0	R. Kikkert
P. Allaart	0-1	G. Rill
P. de Klerk	0-1	H. Jolles
M. Wummink	1-0	J. van Steenis
M. Nieuwenhuis	0-1	A. de Feijter
W. Fokkink	0-1	H. de Vilder
D. Paulis	0-1	H. Holl
M. Pos	0-1	M. Kahn
R. J. de Bruin	rem	J. Spreeuw
J. Dekker	0-1	E. Osterwald
J. Franssen	0-1	T. Weijers
A. Bach	rem	D. Kamphuijs
F. Roes	0-1	B. Wijchgel
B. Nootebos	0-1	N. de Rijk
E. Petersma	0-1	B. Manuri
B. Pel	1-0	A. Wummink
K. Sterrenburg	rem	R. Lith
T. Marioneaux	rem	J. Selier
A. Faber	rem	J. Hoogenboom
H. Trujillo	1-0	S. Steemers
H. Dirks	1-0	P. de Casparis
S. de Haan	rem	E. Leuw
R. van Slooten	rem	P. Zonjee
J. Kalma	1-0	P. Jonkman
H. Uiterwijk	Afgeb	A. van Dinteren
M. Klijnkraker	0-1	H. de Heer
E. Mastenbroek	0-1	R. J. Schaper
R. Rijnders	0-1	S. Semino
L. Oomens	rem	H. Kuyper
L. Louiszoon	0-1	P. Lapor
E. Eckstein	0-1	D. Colmer
H. Puyker	0-1	G. Sylbing
J. Beers	1-0	F. Oranje
P. van Beukering	0-1	J. Weehuizen
H. van Keulen	0-1	J. Potters

UITSLAGEN RONDE 20

R. van het Kaar	0-1	G. Rill
M. Leuw	rem	H. Holl
H. Jolles	1-0	E. Osterwald
A. de Feijter	1-0	J. Dekker
H. de Vilder	0-1	T. Vrenegoor
P. Allaart	0-1	M. Wummink
J. Spreeuw	rem	D. Paulis
A. Wummink	0-1	P. Ruhe
T. Weijers	1-0	T. Marioneaux
E. Petersma	0-1	P. de Klerk
M. Nieuwenhuis	rem	R. J. de Bruin
M. Aue	0-1	J. Franssen
M. Meijer	1-0	J. Hoogenboom
Ch. Gollop	1-0	J. Selier
A. Faber	1-0	J. Kalma
P. Zonjee	0-1	E. Leuw
P. de Casparis	0-1	S. de Vos
A. Troost	rem	H. Uiterwijk
B. Manuri	1-0	J. Smit
J. van Hulst	Afgeb	A. van Dinteren
E. Mastenbroek	1-0	E. van Tuijl
P. Jonkman	1-0	J. Beers
R. Kouwijzer	1-0	M. Klijnkraker
H. Kuyper	1-0	R. Pangalila
G. Sylbing	rem	F. Oranje
J. Tanja	rem	L. Louiszoon
E. Eckstein	0-1	H. Puyker
P. van Beukering	1-0	H. van Keulen
P. Heimans	rem	J. van der Klauw
A. Wever	1-0	H. Vogelzang
J. Bruijn	0-1	J. Potters

UITSLAGEN RONDE 21

G. Rill	1-0	M. Leuw
M. Wummink	0-1	H. Jolles

J. van Steenis	0-1	A. de Feijter
D. Paulis	0-1	W. Fokkink
M. Kahn	1-0	J. Dekker
H. de Vilder	rem	R. Barendregt
P. Allaart	0-1	J. Algra
J. Spreeuw	1-0	M. Pos
M. Meijer	0-1	P. Ruhe
R. J. de Bruin	0-1	T. Weijers
P. de Klerk	Afgeb	M. Nieuwenhuis
A. Bach	1-0	J. Selier
Ch. Gollop	0-1	N. de Rijk
S. de Vos	0-1	J. Franssen
H. Dirks	0-1	P. Hofman
R. Lith	1-0	P. de Casparis
A. Wummink	1-0	P. Zonjee
T. Marioneaux	0-1	A. Faber
H. Trujillo	1-0	R. van Slooten
O. Mercam	0-1	F. Roes
E. Leuw	rem	S. Steemers
J. Hoogenboom	1-0	R. J. Schaper
F. Oranje	0-1	B. Manuri
R. Fritschy	0-1	J. van Hulst
H. de Heer	1-0	S. Semino
P. van der Werf	rem	G. Lörinczy
N. Nusink	Afgeb	A. van Dinteren
H. Kuyper	0-1	E. van Tuijl
M. Klijnkraker	0-1	D. Colmer
G. Sylbing	rem	L. Oomens
H. Puyker	0-1	L. Louiszoon
J. Smit	1-0	J. Tanja
R. Pangalila	1-0	J. Potters
E. van Rootselaar	rem	P. van Beukering
H. van Keulen	0-1	P. van Vliet
P. Heimans	0-1	E. Eckstein
Y. Al	Afgeb	J. van der Klauw

UITSLAGEN RONDE 22

A. de Feijter	Afgeb	R. van het Kaar
G. Rill	0-1	A. Köhler
H. Jolles	1-0	H. Holl
J. van Steenis	1-0	J. Algra
W. Fokkink	1-0	M. Wummink
M. Nieuwenhuis	0-1	M. Kahn
H. de Vilder	1-0	P. Allaart
J. Spreeuw	1-0	N. de Rijk
R. Barendregt	0-1	E. Osterwald
J. Dekker	0-1	P. Ruhe
A. Faber	0-1	A. Bach
B. Wijchgel	1-0	R. J. de Bruin
J. Franssen	1-0	E. Leuw
M. Meijer	1-0	A. Wummink
J. Hoogenboom	0-1	B. Nootebos
S. Steemers	0-1	R. Lith
J. Selier	1-0	M. Aue
F. Roes	rem	H. Trujillo
H. Dirks	1-0	T. Marioneaux
S. de Haan	1-0	A. Troost
P. Zonjee	1-0	G. Lörinczy
A. van Dinteren	0-1	J. Kalma
J. Meuleman	0-1	H. Uiterwijk
B. Manuri	1-0	R. Fritschy
J. van Hulst	rem	P. de Casparis
D. Colmer	0-1	E. Mastenbroek
S. Semino	Afgeb	G. Sylbing
M. Ligtstein	0-1	H. Kuyper
L. Oomens	1-0	M. Klijnkraker
L. Louiszoon	1-0	J. van der Klauw
F. Oranje	rem	R. Pangalila
J. Weehuizen	1-0	E. Eckstein
Y. Al	0-1	H. Puyker
E. van Rootselaar	1-0	H. van Keulen
J. Potters	0-1	P. van Beukering

RANGLIJST NA RONDE 18

Pieter Allaart

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/+	-/-	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
1	5	R. van het Kaar	13+2	9	3	1	10½	-1	80	12	151	2162	2256	3019	200
2	3	A. Köhler	17+2	11	3	3	12½	-1	73	18	134	2194	2216	2796	199
3	1	K. van de Weide	13	9	3	1	10½	-1	80	13	150	2265	2293	2751	198
4	9	G. Rill	15	9	5	1	11½	+1	76	18	139	2171	2197	2733	197
5	6	M. Leuw	17+2	10	3	4	11½	-1	67	17	123	2113	2091	2626	196
6	8	H. Jolles	18	10	4	4	12		66	23	117	2171	2067	2550	195
7	12	J. van Steenis	20	11	1	8	11½	+2	57	15	106	2111	2054	2485	194
8	19	A. de Feijter	19+1	14		5	14		73	47	112	1890	1950	2433	193
9	7	W. Fokkink	16+1	8	5	3	10½	+1	65	22	116	2036	2104	2407	192
10	34	H. Holl	16	8	5	3	10½	-2	65	23	116	1964	2081	2379	191
11	11	M. Kahn	18+1	9	5	4	11½	-1	63	29	108	2081	2045	2347	190
12	4	H. de Vilder	21+1	10	5	6	12½	+2	59	29	101	2040	2005	2347	189
13	13	R. Kikkert	12+3	5	5	2	7½	-1	62	16	115	2015	2076	2328	188
14	21	M. Wunnink	21+1	9	7	5	12½		59	32	100	1871	1957	2291	187
15	119	J. Algra	13+1	8	1	4	8½		65	19	118	1771	2017	2256	186
16	17	J. Spreeuw	20	6	10	4	11	+2	55	19	100	2186	2030	2255	185
17	18	T. Vrenegoor	9+2	6	2	1	7	-1	77	21	139	2243	2338	2253	184
18	10	E. Osterwald	13+1	8		5	8	-2	61	19	111	1973	2097	2224	183
19	124	R. Barendregt	15+1	6	6	3	9		60	27	104	2070	2026	2106	182
20	24	P. Ruhe	20	10	2	8	11	-2	55	29	95	1753	1802	2080	181
21	27	P. Allaart	19	9	1	9	9½	+1	50	23	89	1718	1830	2067	180
22	43	T. Weijers	15	8	3	4	9½	-1	63	53	93	1815	1777	2063	179
23	65	D. Paulis	15	6	5	4	8½	+1	56	28	97	1891	1885	2043	178
24	122	P. de Klerk	8+1	6		2	6	+1	75	34	125	1700	1977	2036	177
25	63	J. Könst	12	6	3	3	7½		62	38	101	1614	1813	2035	176
26	59	A. Bach	19	7	6	6	10	-1	52	31	88	1791	1808	2029	175
27	50	B. Wijchgel	12	7	3	2	8½		70	45	109	1812	1874	2015	174
28	57	M. Niewenhuis	21+1	9	5	7	11½		54	38	88	1833	1831	1993	173
29	25	D. Kamphuijs	15+2	4	9	2	8½	+1	56	43	88	1860	1854	1941	172
30	22	N. de Rijk	21	10	3	8	11½	+1	54	50	82	1700	1635	1925	171
31	67	M. Pos	17	8	2	7	9	-1	52	37	85	1758	1783	1879	170
32	56	J. Dekker	21	8	2	11	9	-1	42	18	77	1781	1862	1862	169
33	33	R. J. de Bruin	19	7	5	7	9½	-1	50	32	85	1766	1812	1853	168
34	78	J. Franssen	22	10	3	9	11½		52	43	82	1724	1749	1837	167
35	74	M. Meijer	20+1	7	6	7	10	+1	50	41	80	1557	1619	1830	166
36	32	E. Petersma	15	6	2	7	7	+1	46	24	81	1796	1777	1803	165
37	127	B. Pel	9	4	3	2	5½	+1	61	38	99	1986	1939	1797	164
38	44	P. Hofman	6	4	1	1	4½		75	27	131	1820	1951	1789	163
39	72	B. Nootebos	15	5	6	4	8	+1	53	44	83	1500	1618	1781	162
40	30	R. Lith	15	6	4	5	8	-1	53	42	84	2101	1875	1756	161
41	128	J. Selier	17	7	3	7	8½	-1	50	41	80	1900	1816	1734	160
42	68	A. Wunnink	22	6	8	8	10		45	35	75	1694	1728	1714	159
43	46	A. Faber	13	6	3	4	7½	+1	57	47	88	1648	1737	1708	158
44	37	H. Trujillo	22	8	4	10	10	-2	45	34	75	1625	1757	1702	157
45	28	F. Roes	14	5	4	5	7	-2	50	34	84	1777	1718	1694	156
46	35	H. Dirks	13	8	1	4	8½	+3	65	63	90	1819	1786	1694	155
47	138	Ch. Gollop	2	1		1	1	+2	50	36	83	1900	1796	1646	154
48	47	E. Leuw	20+1	6	5	9	8½	-1	42	41	67	1617	1589	1633	153
49	90	S. de Haan	11	6	2	3	7	+1	63	61	88	1374	1688	1618	152
50	42	P. Zonjee	21	8	4	9	10	+1	47	60	66	1642	1664	1577	151
51	80	J. Hoogenboom	9	4	1	4	4½	+1	50	50	76	1611	1697	1568	150
52	29	S. Steemers	17	5	3	9	6½	-1	38	41	61	1577	1518	1543	149
53	100	T. Netten	6	4	1	1	4½		75	57	108	1648	1798	1538	148
54	121	T. Marionaux	17	6	3	8	7½	+1	44	40	71	1789	1694	1526	147
55	99	R. van Slooten	9	5	1	3	5½	+1	61	55	89	1669	1762	1521	146
56	70	M. Aue	15+2	6	2	7	7	+1	46	57	66	1617	1596	1514	145
57	23	S. de Vos	16	8	1	7	8½		53	63	73	2002	1759	1513	144
58	85	J. Kalma	17+1	7	2	8	8	-2	47	48	72	1449	1634	1512	143
59	39	H. Uiterwijk	10+1	5	2	3	6	+1	60	58	86	1780	1734	1491	142
60	84	B. Manuri	4	4			4		100	76	125	1926	2118	1486	141

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/+	-/-	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
61	38	K. Sterrenburg	8	3	3	2	4½		56	43	88	1940	1865	1464	140
62	64	J. van Hulst	19+1	5	7	7	8½		44	53	65	1700	1680	1455	139
63	103	H. de Heer	7	5	1	1	5½	-1	78	79	95	1779	1913	1433	138
64	36	P. de Casparis	20+1	7	2	11	8	-1	40	40	64	1720	1737	1429	137
65	71	A. Troost	13+2	4	2	7	5	+1	38	42	60	1528	1570	1412	136
66	87	T. Prent	5+1	2	2	1	3	-4	60	45	94	1558	1770	1402	135
67	20	D. van Rappard	3	2	1		2½	-1	83	40	134	1988	2025	1397	134
68	83	P. van der Werf	18	7	2	9	8	+2	44	61	62	1497	1539	1391	133
69	40	E. Mastenbroek	8	6		2	6		75	90	83	1938	1829	1373	132
70	95	G. Lörinczy	19	4	7	8	7½	+1	39	51	59	1445	1490	1345	131
71	55	A. van Dinteren	12+4	3	2	7	4	-2	33	41	53	1738	1631	1339	130
72	49	P. Jonkman	9+2	3	2	4	4	+1	44	57	63	1716	1528	1318	129
73	79	J. Meuleman	16	5	3	8	6½		40	51	60	1591	1518	1303	128
74	31	R. J. Schaper	5	3		2	3	-1	60	52	89	1848	1650	1291	127
75	141	N. Nusink	+1					+1		71		1700	1700	1283	126
76	69	C. Knecht	9	4		5	4	+1	44	45	69	1697	1703	1266	125
77	54	S. Semino	10+1	4	2	4	5	-1	50	64	69	1622	1773	1257	124
78	45	R. Kouwijzer	6+1	4		2	4	+1	66	81	79	1681	1660	1254	123
79	53	H. Kuyper	20	8	2	10	9		45	70	59	1662	1563	1229	122
80	51	P. Laport	16	6	2	8	7		43	59	61	1600	1605	1226	121
81	41	D. Colmer	16	7		9	7		43	71	56	1789	1596	1213	120
82	52	R. Fritschy	13	5	2	6	6	-1	46	67	62	1648	1630	1205	119
83	66	L. Oomens	17	7	3	7	8½	-1	50	81	60	1561	1517	1183	118
84	82	E. van Tuijl	21	10	1	10	10½	+1	50	79	61	1419	1484	1180	117
85	134	G. Sylbing	4+1	1	2	1	2	-1	50	82	60	1600	1600	1172	116
86	135	J. Beers	2	1		1	1		50	82	60	1600	1644	1140	115
87	15	P. Doggers	4	2		2	2		50	33	84	1966	1856	1139	114
88	140	O. Mercam	1			1		+1		45		1800	1376	1133	113
89	60	B. de Wilde	3	2		1	2	-1	66	56	96	1543	1475	1099	112
90	111	L. Louiszoon	19	8	2	9	9	+1	47	89	53	1515	1486	1093	111
91	77	M. Klijnkrumer	18+1	3	5	10	5½	-1	30	67	40	1403	1403	1068	110
92	62	F. Oranje	18	4	6	8	7		38	77	47	1564	1511	1040	109
93	75	F. van Gunst	1	1			1	-1	100	27	174	1555	1555	1038	108
94	112	M. Ligtenstein	6	3		3	3		50	86	58	1420	1468	1029	107
95	26	J. Smit	4	1	2	1	2		50	67	67	1834	1722	1020	106
96	137	R. Pangalila	3	1	1	1	1½	-1	50	95	53	1600	1563	1017	105
97	73	J. Weehuizen	15	6	1	8	6½	+1	43	86	49	1582	1519	1003	104
98	131	H. Puyker	14	5	1	8	5½		39	84	46	1500	1473	987	103
99	81	H. Cornelissen	6	2	1	3	2½	-2	41	63	57	1513	1625	965	102
100	89	J. Tanja	14	5	2	7	6		42	77	52	1400	1497	962	101
101	92	W. Cornelissen	2	1		1	1	-2	50	42	80	1719	1591	934	100
102	88	E. van Rootselaar	9	4	1	4	4½	+1	50	92	55	1400	1501	927	99
103	104	D. Smit	1	1			1	-1	100	90	111	2175	2183	902	98
104	58	P. van Beukering	4	2	1	1	2½		62	110	56	1701	1541	884	97
105	76	P. van Vliet	5	2		3	2	-1	40	55	58	1701	1709	879	96
106	61	E. Eckstein	12	3	2	7	4		33	83	39	1400	1445	875	95
107	115	J. van der Klauw	20+1	7	1	12	7½	-1	37	86	43	1137	1286	853	94
108	110	W. Kraaij	1	1			1	+1	100	107	94	1400	1544	838	93
109	136	R. Rijnders	1			1		+1		77		1600	1224	833	92
110	117	P. Heimans	12	2	3	7	3½		29	72	37	1400	1324	820	91
111	139	Y. Al	1+1			1		+2		103		1200	1080	797	90
112	120	Y. Matboua	3	1		2	1	+1	33	90	37	1550	1419	792	89
113	125	A. Wever	11+1	4		7	4		36	89	40	1200	1279	776	88
114	86	J. Potters	20	6	1	13	6½		32	82	38	1464	1388	764	87
115	2	M. Overeem										2109	2109	724	86
116	126	P. van der Lek	7	2	1	4	2½	-1	35	73	45	1550	1518	711	85
117	16	M. Kremer										2279	2279	700	84
118	91	M. Mol										1400	1400	699	83
119	102	A. Hamid										1650	1650	676	82
120	109	A. Neidig										1342	1342	675	81
121	133	D. Goldstein	1			1		+1		84		1400	1024	673	80
122	129	K. Tangelder	3	1		2	1	+1	33	100	33	1200	1213	647	79
123	107	A. Selim	4	1		3	1		25	91	28	1400	1085	620	78
124	48	M. Nielen	2			2				28		2020	1300	597	77
125	114	J. Bruijn	11	2		9	2	-1	18	107	17	1106	1054	500	76
126	123	H. Vogelzang	14	2	1	11	2½		17	104	16	1415	1121	480	75
127	116	H. van Keulen	18	1		17	1		5	100	5	1054	972	250	74